

KAKO JE DJB POBEDIO SNS USRED STRAZBURA

Osujećena bahatost naprednjaka

BRANKA STAMENKOVIĆ, JEDINI PREDSTAVNIK SRPSKE OPOZICIJE NA SEDNICI SKUPŠTINE SE

Dnevnik: Pet dana u Strazburu

Piše: Branka Stamenković

Ekonomsko zlo koje se nadvilo nad svetom

Nevidljiva ruka monopola

Piše: Saša Radulović

DJB PROSLAVIO PET GODINA POSTOJANJA

Mi ne odustajemo!

Dosta je bilo proslavio je 27. januara svoj peti rođendan. Kao redak autentičan grass-root pokret koji je nastao iz čistog nezadovoljstva građana Srbije koji decenijama čekaju da neko uvede red u državu, uspostavi vladavinu prava, izbori se sa korupcijom, partijskim zapošljavanjem, burazerskom ekonomijom, negativnom selekcijom državnih kadrova i parazitskom zloupotrebom javnog novca i resursa u lične i partijske svrhe, pokret DJB je za pet godina postojanja ostao dosledan svom osnovnom programu ukidanja partokratije i uvođenja reda u Srbiji, uprkos ogromnih izazova i stalnih napada kako sadašnjeg, tako i bivšeg državnog establišmenta.

Pokret Dosta je bilo nastao je 27. januara 2014. godine, na inicijativu Saše Radulovića koji je par dana pre toga podneo ostavku na funkciju ministra privrede u Vladi Republike Srbije. Tokom četiri i po meseca na toj funkciji, Saša Radulović je uveo potpunu transparentnost u rad ministarstva, zaustavio sulude štetne subvencije, odbio da potpiše štetne ugovore i krenuo da uvodi red u javna preduzeća kroz izradu njihovih ličnih karata. Nažalost, u tim svojim naporima nije imao podršku ostatka Vlade Srbije, već se na svakom koraku susretao sa opstrukcijama. Zbog toga je 24. januara podneo ostavku u Vladi i rešio da svoj dalji politički angažman gradi iz opozicije.

Za ovih pet godina, DJB je imao uspone i padove. DJB je pokazao da je dosledan i da ne odustaje. Teme koje je otvorio DJB dominiraju političkom scenom Srbije. Program DJB kopiraju sada već gotovo sve političke opcije, što je dobro za Srbiju. Bilo je mnogo pokušaja da se DJB razbije, da se kroz propagandnu mašineriju sadašnje i bivše vlasti, ponudama i "dobronamernim savetima" ubedi da promeni svoju politiku, da se negde utopi i legne na rudu. Ti pokušaji će ostati samo pokušaji.

Uprkos svim izazovima, DJB opstaje i ostaje veran svojoj izvornoj borbi. Za pet godina postojanja ni za dlaku nismo odstupili od proklamovanih principa na kojima smo nastali, kao ni od svog izvornog programa kome je temelj državnička politika i zaštita interesa Srbije. DJB je autentična treća opcija, ni bivša ni sadašnja vlast, opcija koja okuplja građane kojima se patriotizam podrazumeva i koji ne žele da robuju bankarsko-korporativnom globalizmu. Ne skrećemo ni levo ni desno već vodimo politiku koja je u interesu građana i države Srbije, i za Srbiju u kojoj se lepo i rado živi. Sa štitom ili na štitu,

Mi ne odustajemo!

KAKO REAGOVATI NA BESMISLENE SEDNICE SKUPŠTINE SRBIJE

Godinu dana bojkota DJB

Parlament Srbije ponižen je i sveden na sramnu predstavu različitih Rističevića i Martinovića kojima kao lutka upravlja predsednik SNS-a. Kao i sve ostale institucije države, i ovaj najviši organ vlasti u zemlji kidnapovan je od građana i stavljen u funkciju pogubne politike SNS-a i njegovih satelita. Osim što se opozicionim poslanicima na zasedanjima Skupštine uskraćuje pravo na reč, oni se i novčano kažnjavaju ukoliko se usude da za mikrofonom izgovore istinu o katastrofalnom stanju u koje nas je dovelo SNS vođenje države. Istovremeno, izloženi su salvi uvreda i lažnih optužbi kako bi se politički diskreditovali pred građanima, bez mogućnosti da argumentovano odgovore na njih.

DJB već više od godinu dana bojkotuje besmislene recitacije amandmana SNS-a i sramno glasanje na zvonce. DJB je više puta do sada pozivao druge opozicione poslaničke grupe da zajedno bojkotuju ove delove skupštinskih zasedanja. Pozivali smo i na bojkot celih sednica koje se zakazuju od danas do sutra i objedinjava-

ju i preko 60 zakonskih predloga u jednu raspravu.

Jedini deo u kome DJB učestvuje je deo u kome predstavlja svoje predloge zakona, pokretanje anketnih odbora i kada u ime građana postavlja pitanja Vladi Srbije. To je i jedini deo koji prenosi RTS2 i u kome se opozicioni poslanici mogu nesmetano obratiti građanima Srbije. Taj deo je važan za građane Srbije da vide da postoje poslanici koji govore o stvarima koje su u interesu građana, a ne samo u interesu privilegovanih političara na vlasti.

Na žalost, kao i kod ostalih predloga, ostali smo usamljeni u tom bojkotu. Izgleda da je u politici u Srbiji važnije ko predlaže od toga šta se predlaže i da je trka za to ko će biti proglašen za vođu opozicije jedina motivacija. Naši predlozi za skupštinske rasprave na kojima bi se glasalo o nepoverenju Vladi, kao i o nepoverenju pojedinim ministrima takođe nisu naišli na odziv kolega.

Kao i u poslednjih godinu dana, DJB će nastaviti ovaj svoj bojkot bez obzira na to da li će nam se ostale poslaničke grupe pridružiti.

Redakcija Srpskog glasa

DJB NEĆE UČESTVOVATI NA SASTANCIMA

Srbiji je treća

DJB podržava građanske proteste od početka. Glasači, simpatizeri, članovi i čelnici DJB su učestvovali na svim protestima do sada i nastaviće da učestvuju u svim narednim protestima kao građani šetači. DJB se nije gurao u prve redove, niti je na bilo koji način preko društvenih mreža pokušavao da se prikaže kao važan za protest, niti će. Nijedna politička opcija nije važna za protest. Protesti su borba građana za fer i poštene izbore. To je pravo građana da biraju i smenjuju, a ne pravo političara.

DJB smatra da bez ispunjenja uslova za fer i poštene izbore, vanredne ili redovne, treba bojkotovati. Bojkotom izbora od strane celokupne relevantne opozicije Skupština nakon izbora gubi legitimitet. Da bi bojkot imao smisla i da bi postigao svoj cilj, moraju da ga podrže sve relevantne opozicione političke opcije. LDP, Liga, Šapić, radikali - nisu opozicija.

Politička scena u Srbiji se danas deli na dva pola: jedan čine stranke sadašnje, a drugi stranke prethodne vlasti. DJB misli da je Srbiji potrebna treća opcija. Razgovori o zajedničkoj listi sa ljudima iz bivše ili sadašnje vlasti su za DJB lišeni smisla.

Razgovori koji imaju smisla su razgovori o postizanju fer i

► **DJB je javno izneo svoj stav da političke stranke i organizacije ne treba da vode proteste. Protesti su građanski i oni brane pravo građana na fer i slobodne izbore bez obzira na to koju političku opciju građani podržavaju**

ZA PRISVAJANJE PROTESTA I RECIKLAŽU BIVŠE VLASTI

potrebna opcija

poštenih izbornih uslova i razgovori o saradnji na kontroli izbornog procesa.

DJB neće nikada razgovarati o zajedničkim izbornim listama sa ljudima koji su zloupotrebljavali ili i danas zloupotrebljavaju javne resurse. Od 5. oktobra do danas, na vlasti u opštinama Stari grad, Novi Beograd, Šabac, Čajetina, Paraćin nije SNS već političke opcije koje sebe smatraju opozicionim. Vlast u tim opštinama partijski zapošljava, potpisuje tajne burazerske ugovore, zloupotrebljava javne resurse. DJB tim ljudima ne veruje.

DJB neće nikada biti na zajedničkoj listi sa Borisom Tadićem i Draganom Đilasom. Možda su se oni zaista promenili i shvatili šta su sve radili pogrešno. DJB im ne veruje.

DJB smatra da nije moguće pobediti SNS za bivšom vlašću čija politika je dovela SNS na vlast i čiju politiku je SNS preuzeo. Građani neće glasati za bivšu vlast. Srbiji je potrebna treća opcija.

Odgovor koji je DJB poslao na poziv za sastanak povodom daljeg delovanja opozicije u vezi sa protestima:

Poštovani,

DJB je javno izneo svoj stav da političke stranke i organizacije ne treba da vode proteste. Protesti su građanski i oni brane pravo građana na fer i slobodne izbore bez obzira na to koju političku opciju građani podržavaju. Bilo kakav pokušaj da jedna ili više političkih organizacija prisvoje protest bi imalo velike negativne posledice po energiju ljudi koji šetaju svake subote da bi odbranili svoje pravo na fer i slobodne izbore.

DJB je ovim povodom izdao i saopštenje koje vam dostavljamo u prilogu i koje predstavlja predlog DJB organizatorima protesta:

Glavni cilj protesta su fer i slobodni izbori i pravo građana da na tim fer i slobodnim izborima mogu da biraju i smenjuju vlast. Da bi se postigli fer i slobodni izbori, potrebno je:

1. Srediti biračke spiskove
2. Uvesti kamere koje bi snimale biračke kutije tokom glasanja i snimale prebrojavanje glasova
3. Učiniti sav birački materijal dostupan bez ograničenja nakon izbora
4. Otvoriti RTS i sve druge medije za sve političke opcije

Mislimo da ovo treba da budu zahtevi i ciljevi protesta.

DJB smatra da medijski mrak i izborne manipulacije ne bi bile moguće da ne dobijaju prečutnu podršku EU. Zbog toga DJB smatra da u jednom delu, protesti i pritisci treba da budu usmereni na ambasade zemalja EU. U maju se održavaju izbori za EU parlament. O masovnim protestima ispred ambasada zemlja EU izveštavaće njihovi mediji što ćepostati tema svim političkim opcijama u tim zemljama koje ne misle da je podrška autokratama na Balkanu u skladu sa "evropskim vrednostima".

*Sa poštovanjem,
Pokret „Dosta je bilo“*

Potemkinova sela predsednka SNS-a

Piše: Saša Radulović

Svaki čovek ima prirodnu želju da njegova zemlja napreduje i postiže uspehe. Većina ljudi nema potrebu da proverava ono što vidi preko RTS-a.

Ovo je bilo pre pet godina. Od tada do danas, praktično svakog dana na televizijama sa nacionalnom frekvencijom građani Srbije mogu da vide kako:

1. se grade putevi (ne vide da padaju potporni zidovi i ko se sve ugrađuje)
2. otvaraju se fabrike (ne vide da ljudi rade za minimalac često u nenormalnim uslovima)
3. za SNS glasa ogromna većina građana Srbije (ne vide da se ljudi zastrašuju, da se kupuju glasovi, da se manipuliše sa biračkim spiskovima, da se krađu izbori)
4. EU zvaničnici kažu da „Srbija ide u dobrom pravcu, zašto bi oni lagali? (o kolonijalizaciji Balkana ne mogu ništa da čuju)
5. predsednika SNS-a svi poštuju u svetu (ne vide da je poslušnik, da ga ponižavaju i da ga „podržavaju“ zato što je poslušan)

Medijski mrak je glavna poluga obmane ljudi i održanja na vlasti. Medijskim mrakom se ubeđuju građani da Srbija napreduje. Medijskim mrakom se sakriva tragično uništenje Srbije.

I to je tako gotovo 30 godina. Vlasti se smenjuju, medijski mrak ostaje. Činjenica je da je danas najgori medijski mrak koji smo ikada imali. Usavršili su metode.

Besmisleno je ljutiti se na obmanute glasače koji u medijskom mraku veruju predsedniku SNS-a. Jer on je JEDINI kome je dozvoljeno da im se obrati.

Ko pomaže Vučiću u obmani? Kada EU za uništenje demokratije u Srbiji kaže da „Srbije ide u dobrom pravcu“, da li je i EU obmanuta?

EU zna sve šta se dešava u Srbiji. Znaju i bez mene, ali ako ništa drugo, lično sam im to rekao u lice. Mnogo puta. Pa su prestali da me zovu.

Balkan je kolonizovan. Na vlasti u svim zemljama Balkana su poslušne autokrate. Kada neko odbije poslušnost ili kada ne može da sprovede ono što je potrebno, pronađu nekog boljeg. I svuda je medijski mrak.

Razumem da mnogi misle da smo sami krivi za ovo što nam se dešava. Ali to je kao da kažete da su robovi krivi zato što su dozvolili da ih uhvate i porobe. Kriv je uvek kolonizator. Robovi su žrtve. Valja nam se probuditi.

(Autor je predsednik Programskog saveta DJB i narodni poslanik)

DJB PODNEO IZMENE ZAKONA KOJIM SE SPREČAVAJU ZLOUPOTREBE KOD IZGRADNJE MALIH HIDROELEKTRANA (MHE)

Priroda Srbije bitnija od interesa pojedinaca

DJB je uputio u skupštinsku proceduru tri predloga zakona čijim usvajanjem bi se uveo red u oblasti izgradnje malih hidroelektrana. Izgradnja objekata u zaštićenim područjima prirode se ukida, a van njih samo uz izradu studije o uticaju na prirodnu okolinu i odobrenje nadležnih državnih organa.

Žrtvovanje prirodnih lepota Srbije, posebno naših reka, zarad finansijskih interesa pojedinaca povezanih sa vlašću nije u javnom interesu.

Predloženim izmenama Zakona o zaštiti prirode, utvrđuje se obaveza državnih organa da izvrše kontrolu svih započetih i izgrađenih objekata. Sve lokacije u zaštićenim područjima moraju biti vraćene u početno stanje u roku od 24 meseca o trošku države, uz obeštećenje investitora koji su gradili u skladu sa tada važećom zakonskom procedurom. U slučaju kršenja zakona, investitori bi bili obavazeni da plate troškove vraćanja u prethodno stanje.

Sve štetne izmene zakona nije donela ova, već i prethodna vlast. Izmenama zakona iz 2010. godine otvorena su mala vrata za izgradnju objekata u zaštićenim zonama prirode. Uredbom donetom u aprilu 2012. godine ta vratanca su i iskorišćena. Nadležni ministar je bio Oliver Dulić. Zakon je potpisao Boris Tadić. Pre ove izmene zakona i donete uredbe, gradnja u zaštićenim područjima prirode nije bilo dozvoljena.

SNS ovaj štetan zakon nije promenio već je najnovijim izmena Zakona o planiranju i izgradnji izglasanim na zvoce bez skupštinske rasprave, krajem oktobra 2018, investitorima maksimalno olakšano dobijanje građevinskih dozvola. U zakon je uveden pojam "derivacioni cevovod", u tačku koja definiše linijsku infrastrukturu. Time je omogućeno investitorima da bez saglasnosti vlas-

nika parcela grade derivacioni cevovod, gurajući reku u cevi preko tuđih parcela. Ovo je bio i ostao jedan od glavnih uzroka sukoba meštana i investitora.

U Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu je tadašnja vladajuća većina 2004. godine ugradila prolaz da se Uredbom određuje za kakve objekte je potrebno raditi

studiju o proceni uticaja objekata na životnu sredinu. Uredba je prvi put doneta 2005. godine, a zatim je izmenama 2008. godine, za vreme ministra Olivera Dulića, odredila da za male hidroelektrane snage manje od 2MW studija nije obavezna, a da se za snagu veću od 2MW može tražiti. DJB je izmenom zakona uveo obaveznu procenu

uticaja za sve hidroelektrane bez obzira na njihovu snagu i lokaciju.

Sem članova DJB, meštane Rakite posetio je istog dana i narodni poslanik i predsednik Programskog saveta DJB Saša Radulović i tom prilikom im predstavio predloge zakona koji mogu biti rešenje njihovih problema.

- DJB najoštrije osuđuje neodgovornost ove i prethodne vlasti koje su dozvolile uništavanje prirodnih lepota Srbije zarad brze zarade investitora bliskih vlasti. Od uvođenja višestranačja u Srbiji, pre skoro 30 godina, vlasti se smenjuju, ali burazerska ekonomija i korupcija ostaju. Kada dođe do smene vlasti, nova vlast štiti prethodnu, tako da i pored očigledne činjenice da je Srbija opljačkana, niko za to nije odgovarao. DJB će to promeniti, rekao je Radulović u Rakiti.

Redakcija Srpskog glasa

SUSRET "DVE SRBIJE"

A Đilas

Piše: Branka Stamenković

Nakon završetka protestne šetnje, petnaestak nas pridružuje se bakici koja već duže vreme sedi na autobuskoj stanici na Slaviji. Pored nje su dve ogromne, prepune kineske torbe. Čim je videla da smo se sjatili oko nje, upitala je: „A što nema autobusa?“

Kao iz topa, u ime svih nas, odgovorila joj je gospođa sa šeširom: „Pa, protesti su, gospođo!“

„Kakvi protesti?“ upitala je neobaveštena bakica s kineskim torbama.

„Pa, protiv Vučića, gospođo!“ odsečno joj je odgovorila gospođa sa šeširom.

„A što protiv Vučića, šta fali Vučiću?“ bacila je međ' prisutne bombu bakica s kineskim torbama.

Prvi „okršaj“ odvijao se na liniji bakica s kineskim torbama – gospođa sa šeširom. Iz njega smo saznali da bakica ima 71 godinu, a gospođa sa šeširom 65. Prvoj su deca nezaposlena, drugoj su deca u inostranstvu. Prva smatra da joj deca nisu nezaposlena zbog Vučićeve politike, već zato što su neodgovorna i neće da rade, pa ona koješta prodaje na pijaci da popuni porodični budžet. Druga joj zamera što nije bolje vaspitala decu i objašnjava da je za sve kriv Vučić.

„A Đilas je bolji?“ defanzivno joj odgovara bakica s kineskim torbama.

Gospođa sa šeširom ne odgovara potvrdno, već vraća priču na Vučića, na penzije koje im je obema oteo i na sveopštu korupciju i krađu u vrhu vlasti.

je bolji?

„A Đilas je bolji?“ glasi novi komentar bakice sa kineskim torbama.

U razgovor se uključuje mlada devojka koja je do tog trenutka cupkala i, verujem, grizla jezik slušajući razmenu „argumenata“: „Gospodo, ja sam doktorand! Je l' Vama normalno da su meni tražili 3.000 evra da bi me zaposlili?“

Odličan primer, mislim se. Šta li će bakica sa kineskim torbama da odgovori na ovaj savršen primer korupcije? Ubrzo i saznajem.

„A Đilas je bolji?“

Količina agresije među okupljenima polako raste. U otvoren verbalni napad na bakicu sa kineskim torbama kreće i jedan sredovečni muškarac, veoma glasno: „Zbog takvih kao što ste Vi nam i jeste ovako kako nam je! Treba Vam zabraniti da glasate!“ I ostali počinju da se uključuju u „razgovor“ koji sve više liči na napad brojčano jače vojske na mnogo slabijeg neprijatelja.

Na apsolutno svaki „argument“, uvredu i otvoreni napad, gospođa sa kineskim torbama sasvim opušteno – na momente čak i sa osmehom u uglu usana – odgovara pitanjem: „A Đilas je bolji?“

Situacija postaje krajnje neprijatna. Užasava me količina agresije s kojom su okupljeni krenuli da „ubeđuju“ bakicu s kineskim torbama da s njom nešto nije u redu, pa i da je vređaju. „Molim vas, nemojte da se svađate! Oni to i hoće!“, bilo je sve što sam rekla.

Ubrzo je došao i prepun autobus. Bakica s kineskim torbama je odmah po ulasku odvažno digla mladića koji je sedeo najbliže do vrata sa: „Ustani da sednem“, a ja sam do naše krajnje destinacije (jer, izgleda da smo komšinice) stajala tik pored nje i razmišljala kako je moguće da druga Srbija misli da ovako agresivnim i arogantnim tretmanom prve Srbije ikad može da dođe u situaciju da išta u Srbiji promeni?

Najzanimljivije od svega mi je to što apsolutno niko od šetača na autobuskoj stanici baš nijednom nije odgovorio potvrdno na desetak puta postavljeno pitanje „A Đilas je bolji?“. Obe Srbije znaju da nije, s tim što se prva Srbija pomirila s tim da su svi isti, pa gleda svoja posla i kako da preživi bez obzira na to ko je na vlasti, dok druga Srbija i dalje mašta o rešenju u vidu manjeg zla.

Kako ta druga Srbija misli da se vlast u Srbiji ikad može osvojiti bez glasova prve Srbije, nije mi jasno? Ili, ako je svesna da bez njih ne može, nije mi jasno otkud im ideja da će do nje dopreti arogancijom, optuživanjem i uvredama, namećući svoje umišljeno „rešenje“ manjeg zla?

Plašim se da se od tog 'leba manjeg zla najesti nećemo, jer... dok bakica sa kineskim torbama ne poveruje da nisu svi isti, promene neće biti. Đilas je u to, očigledno, ubediti neće.

(Autorka je predsednica Dosta je bilo i narodna poslanica)

EKONOMSKO ZLO KOJE SE NADVILO NAD SVETOM

Nevidljiva ruka monopola

Piše: Saša Radulović

Koliko puta do sada ste čuli za “nevidljivu ruku tržišta” koja dovodi do ekonomskog napretka čovečanstva samo kada je oslobodite tereta državne regulacije i pustite da nevidljivo radi? Ova ekonomska besmislica se prodaje građanima planete decenijama preko najuglednijih svetskih medija i od strane elitnih svetskih ekonomista i političara koje ti ugledni svetski mediji promovisu u elitu. Izgleda kao da iza te besmislice zvane “nevidljiva ruka tržišta” stoje neki nevidljivi interesi nevidljivih ljudi.

Levičari ovu ekonomsku besmislicu nazivaju neoliberalizmom. Desničari govore o uništavanju države, porodice i tradicionalnih vrednosti. Možda je mnogo primereniji izraz ekonomski kolonijalizam ili novi kolonijalizam. Ekonomsko sredstvo za ostvarenje kolonijalizma je monopol.

Glavna odlika liberalne ekonomije je slobodno tržište. Ne tržište slobodno od regulacije države, jer bez dobre regulacije države nema ni slobodnog tržišta, već tržište slobodno od monopola. Slobodno tržište je tržište koje buja od slobodne konkurencije preduzetnih ljudi koja dovodi do inovacija, napretka, smanjenja cene i povećanja kvaliteta. Slobodno tržište je sušta suprotnost monopolu. Monopol ubija slobodu, ubija inovacije, ubija napredak, dovodi do rasta cena i pada kvaliteta. Sve ovo se radi pod opravdanjem “ekonomija skale”, da velike svetske korporacije donose dobro čovečanstvu jer mogu na većoj skali da proizvode jeftinije proizvode.

Monopol je ekonomsko zlo. Ekonomsko zlo za sobom povlači i političko zlo kao garanta održanja ekonomskog zla. Političko zlo teži političkom monopolu. Politički i ekonomski monopol teže medijskom monopolu. Medijski monopol psihološki ubija stanovništvo. Politički monopol uništava demokratiju.

Gde sve imamo monolope na svetskom nivou? Stvoreni su svetski monopoli na gotovo svim ekonomskim poljima: nafta, energenti, dijamanti, zlato, dragi metali, prehrambeni proizvodi, poljoprivredni proizvodi (GMO), pića, kozmetički proizvodi, farmacija, banke, osiguranje, mediji. Ovi monopoli uništavaju suverenitet država i njihove industrije i podvode ih pod svoju kontrolu.

Ekonomski, medijski i politički monopol nisu ravnopravni. Na vrhu hijerarhije stoji ekonomski monopol. Vlast imaju oni koji imaju ekonomsku moć. Ostali su paraziti koji se hrane na tom pojilu.

Na vrhu piramide ekonomskog monopola se nalazi bankarski monopol koji je praktično monopolizovao najvredniju industriju: štampanje novca. To je monopol svih monopola. Zato se i svetski globalizam i novi kolonijalizam mogu nazvati jednim imenom: bankarski globalizam. Jer banke poseduju sve.

Jedini gori monopol od državnog monopola je privatni monopol. Socijalizam, odnosno komunizam je politički monopol koji upravlja ekonomskim i medijskim monopolom i koristi silu za svoje održanje. Bankarski globalizam je ekonomski monopol koji upravlja političkim i medijskim monopolom i održava privid demokratije i izbora. Obe ideologije su totalitarne ideologije koje ubijaju svaku konkurenciju, slobodnu misao, slobodu ljudi kao takvu.

Interesantno je da i levičari i desničari vide ekonomski kolonijalizam kao neprijatelja slobode čovečanstva, a u isto vreme, zato što veruju u različite ciljeve borbe protiv tog neprijatelja, ne vide da im je taj neprijatelj zajednički i da nosi veće zlo od svih drugih zala ovog sveta. Od međusobnih razlika ne vide zlo koje ih zajedno porobljava. U kreiranju tih mnogo manje važnih podela među ljudima, medijski monopol ima ogromnu ulogu.

► **Monopol ubija slobodu, ubija inovacije, ubija napredak, dovodi do rasta cena i pada kvaliteta**

6 Preneto iz Beogradskog glasa

Glas razuma, 6. februar 2019.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL: KORUPCIJA DANAS NA ISTOM NIVOU KAO 2008. GODINE

Srbija ogrezla u korupciji

Piše: Dragica Bg. Pušonjić

Dok Srbija beznačajno tone u živom blatu korupcije u javnom sektoru, najjača vladajuća stranka planski neguje suprotnu medijsku sliku za kućnu upotrebu i vlastiti ostanak na kormilu države. Slave nepostojeće uspehe u suzbijanju koruptivnog ponašanja državnih službenika i javnih funkcionera, od frontalne verbalne bitke ne odustaju jer ih je ona i dovela na vlast. A zna se, konj (metod) koji dobija trku ne menja se.

Odsustvo demokratije generator korupcije

Privid je lako održiv uz direktno ili indirektno gazdovanje medijskim prostorom. U simbiozi vladajuće stranke i ključnih medija, što naprednjaci, ruku na srce, nit su izmislili niti patentirali, blokirano je sve ono što dolazi izvan informativnog karantina u koji je zemlja pretvorena, a što narušava idiličnu sliku o tzv. domaćinskom vođenju države.

Zato najgledaniji i najčitaniji mediji i nisu izvestili građanstvo da je Srbija, prema Indeksu percepcije korupcije za 2018. godinu, lošije kotirana u odnosu na 2017. godinu i da smo zadržali hipoteku zemlje visokog nivoa korupcije. Ova vrsta hipoteke potvrđuje odsustvo demokratije u ključnoj sferi, a to su fer i slobodni izbori za nosioce državne vlasti. Prema tim podacima, Srbija je danas korumpirana jednako kao što je bila daleke 2008. godine.

Naime, „Transparensi internešenel“ (Transparency International), sa sedištem u Berlinu, objavio je 29. januara globalni Indeks percepcije korupcije (CPI) za 2018. godinu, prema kome Srbija sa 39 poena – od poželjnih 100 poena – deli 87. mesto sa NR Kinom. Sa 41. poenom smo 2017. godine bili na 77. mestu, skupa sa NR Kinom, Surinamom i Trinidadom i Tobagom. Prema tome, prošle godine izgubili smo dva poena i pali za deset mesta na listi CPI, koja obuhvata 180 država. Pri tome, ta dva poena su mnogo bitnija od mesta koje smo zauzeli na globalnoj evidenciji korumpiranosti.

To vlast ne brine. Nijedna od osam vlada počev od tzv. petooktobarske revolucije nije htela, premda je mogla, da donese političku odluku o razbijanju korupcije i, samim tim, znatnom stabilizovanju društva i države. Na kom su fonu, manje-više, sve te vladajuće garniture, možda najbolje svedoče reči Aleksandra Vučića iz 2013, kada je bio vicepremier. Tada je rekao da je „politička korupcija najveći društveni problem“, da će Vlada već 2014. stvoriti „pravno uređenu državu“, da je „borba protiv korupcije prva oblast u kojoj je Srbija postigla rezultate“ nakon što je SNS, preuzevši vlast, zatekao „razoreno društvo, nejednakost ljudi pred zakonom, gde su neki ljudi imali više od drugih samo zbog pripadnosti partiji ili bogatstva“. Zaključio je da „kad imate vladavinu prava, nemate korupciju“. Gotovo iste reči od početka veka slušamo sa megafona svih vlasti.

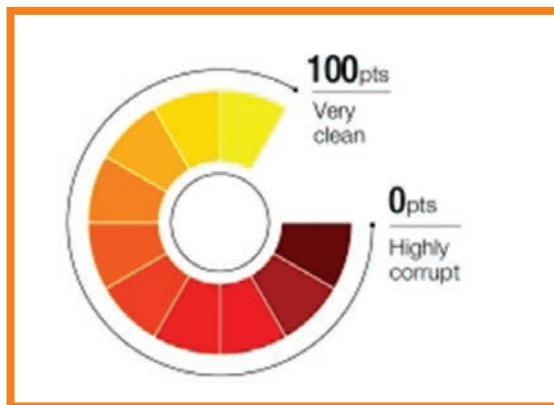
Ni Dodik nije promakao

Kosovo je izdvojeno od Srbije i zasebno razmotreno i ove godine. Sa ocenom 37 takođe ima dva poena manje nego 2017. godine, a u izveštaju se kaže da su neki od najvećih izazova za borbu protiv korupcije „nedovoljna transparentnost, slabe institucije i vladavina prava, nedovoljan prostor za angažovanje građana“. Zato Kosovski demokratski institut „prati javne institucije, zagovara transparentnost finansiranja političkih partija i vodi razne kampanje za uključivanje građana u donošenje nacionalnih odluka“.

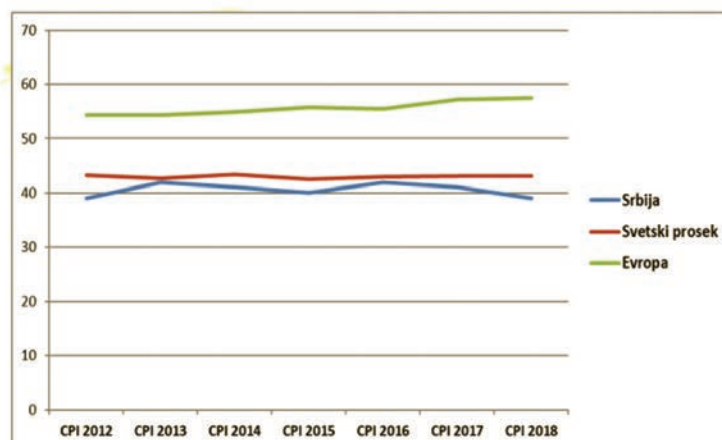
Crna Gora je pala za jedan bod u odnosu na 2017. godinu i „uprkos napretku u integraciji u EU, tek bi trebalo da značajno poboljša svoju vladavinu prava“. Iskazana je zabrinutost povodom „finansiranja političkih stranaka i nedostatka obelodanjivanja finansijskih podataka, što baca senku na izborne rezultate“.

Uz Tursku, Gruziju, Makedoniju i Jermeniju, BiH je država koja će narednih godina biti nadgledana. Iako je indeks korupcije prošle godine isti kao 2017, u izveštaju se kaže da zabrinjava to što je banjalučki javni tužilac odbacio „pozive na istragu političara Milorada Dodika zbog nezakonitog pritiska na birače tokom kampanje“ oktobra prošle godine.

„Nedavno su vlasti u Banjaluci napale mirne demonstrante, uhapsile i pritvorile opozicione lidere i aktiviste i zabranile javne skupove“, navodi se dalje.

Promene CPI za Srbiju, Evropu i svet

Da li je Fabrici bio naivan?

Vlasti ne čuju nikoga osim sebe. Tako je uzalud Sem Fabrici, šef delegacije EU u Srbiji, lane rekao da, prema brojem međunarodnim izveštajima, u radu srpskih državnih organa postoje mnogi nedostaci u borbi protiv korupcije jer nije dovoljno samo doneti zakone, akcione planove i strategije, već je potrebna njihova primena da bi se u praksi pojavili rezultati. Na konferenciji o borbi državnih organa protiv korupcije, održanoj u Beogradu, gospodin Fabrici je dodao da je „potrebno videti i dokaze o konfiskaciji imovine stečene

krivičnim delima, a naročito korupcijom na visokom nivou, ali da će se konkretni rezultati videti u narednih šest meseci“. Pola godine kasnije, međutim, stanje je nepromenjeno.

O tom stanju i govori CPI, kog 24 godine zaredom objavljuje vodeća svetska antikorupcijska organizacija. I ovaj put je rangirano 180 država, bodovanjem na skali od 100, što znači da je država veoma čista od korupcije, do nule – za veoma korumpirane zemlje. Ovo istraživanje potvrđuje da ne postoji zemlja u kojoj nema korupcije, što je i logično jer je čovek oduvek i svuda kvarljiva roba.

Sa skoro 88 Danska je sada svetli primer svim državama kao najmanje korumpirana od svih. Na drugom mestu je Novi Zeland, a

treće mesto dele Finska, Singapur, Švedska i Švajcarska. U deset uzornih plasirale su se još Norveška, Kanada, Holandija i Luksemburg. U koruptivnom rasulu prednjači Somalija, sa deset poena, koju slede, ovim redosledom, Sirija, Južni Sudan, Jemen, Severna Koreja, Sudan, Gvineja Bisao, Ekvatorijalna Gvineja, Avganistan i Libija (koja ima svega 17 poena).

O tome gde smo se mi zaglavili govori činjenica da o suzbijanju korupcije možemo da učimo od Estonije, Barbadosa, Bocvane, Slovenije, Litvanije, Gruzije, Letonije, Ruande, Kostarike, Namibije, Hrvatske, Rumunije, Crne Gore, Belorusije, Bugarske... Ako je za utehu, korupcija je u odnosu na Srbiju neznatno izraženija u BiH, na Kosovu, u Makedoniji ili Ukrajini, Rusiji, Iraku, Albaniji, Ukrajini...

Dalja analiza pokazuje da su fluktuacije kod nas minimalne, a da je poslednji značajniji napredak u suzbijanju korupcije bio pre više od deset godina. Sa skoro 39 mi smo među zemljama sa raširenom korupcijom (ispod 50). Da sve bude jasnije, nalazimo se za četiri poena ispod svetskog proseka i za čak 18 poena ispod proseka za zemlje Evrope. Od svih bivših socijalističkih zemalja, najuspešnija u suzbijanju korupcije je Estonija, među bivšim članicama SFRJ najdalje je odmakla Slovenija, dok je među nečlanicama Evropske unije najuspešnija – Gruzija.

Zakoni koji se ne sprovedu

„Ovogodišnji indeks percepcije korupcije predstavlja sumornu sliku antikorupcijskih napora u Istočnoj Evropi i Centralnoj Aziji“, navodi se u regionalnoj analizi, prema kojoj je lošije stanje jedino u regionu Podсахarske Afrike. Ističe se da zemlje sa lošim CPI trendiraju da imaju „krhke demokratske institucije“, a njihovi građani

„slabija politička i građanska prava“. Dalje se kaže da bi opadajući trend u Srbiji mogao da traje „ako Vlada nastavi da podriva one organe i institucije koji su odgovorni za održavanje vladavine prava“ i da je „u 2018. godini, uprkos protivljenju nevladinog sektora, Vlada insistirala na povećanom uticaju na pravosuđe“, a da radi i na „smanjenju pristupa javnosti informacijama tako što izuzima državne kompanije od objavljivanja informacija“. Konačno, dodaje se da „uprkos tvrdnjama Vlade da podržava slobodne medije, novinarska udruženja imaju poteškoća da se uključe u razvoj nove medijske strategije Srbije“.

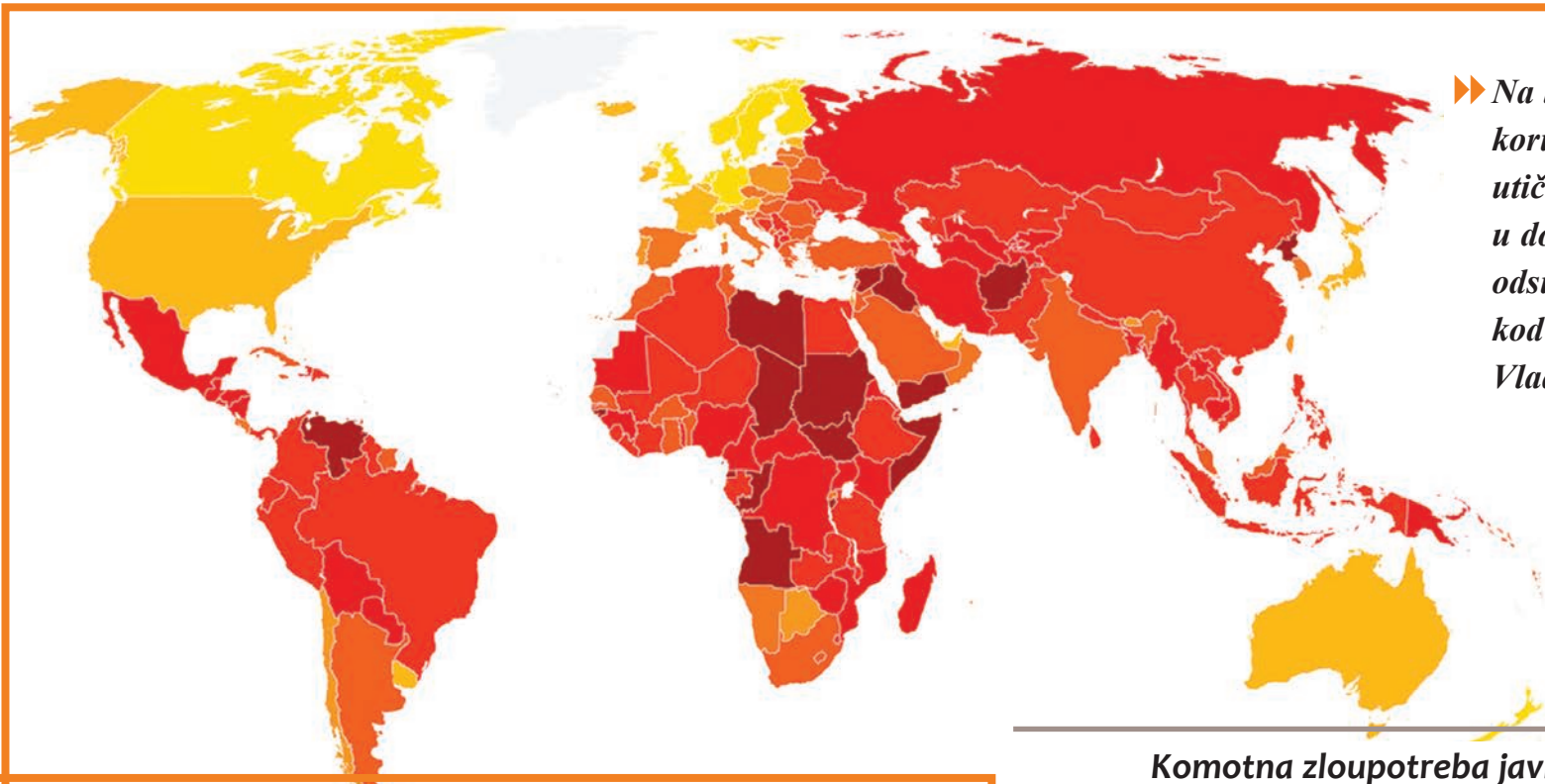
Analitičari „Transparentnosti“ konstatuju da Srbija ide korak nazad zbog toga što ne primenjuje dosledno ni preventivne ni represivne mehanizme protiv korupcije. Nisu ispitani čak ni oni slučajevi sumnje na korupciju koji su dokumentovani u izveštajima medija i državnih organa! Kad je o preven-

►► **Prema Indeksu percepcije korupcije za 2018. godinu, Srbija je lošije kotirana u odnosu na 2017. godinu i zadržala je hipoteku zemlje visokog nivoa korupcije**

►► *Nijedna od osam vlada počev od tzv. petooktobarske revolucije nije htela, premda je mogla, da donese političku odluku o razbijanju korupcije i, samim tim, znatnom stabilizovanju društva i države*

Glas razuma, 6. februar 2019.

7

►► *Na lošu percepciju korupcije u velikoj meri utiču netransparentnost u donošenju odluka i odsustvo konkurencije kod zaključivanja velikih Vladinih ugovora*

Dosadašnja rangiranja i reakcije *

- **Podaci iz 2000:** suočavanje sa katastrofalnom slikom o Srbiji u svetu
- **2003:** Pokazalo se da se percepcija sporo menja
- **2004:** Napravljen novi pomak – približavanje realnom stanju stvari
- **2005, 2006 i 2007:** Zadržan minimalan trend rasta – nema radikalnih promena koje bi dovele do brze promene percepcije korupcije
- **2008:** Stagnacija – prvi put nema ni minimalnog napretka, druge zemlje nas sustižu ili prestižu
- **2009:** Simboličan napredak
- **2010:** Stagnacija i očekivanja da će unapređenje zakonskog okvira doneti napredak u budućnosti
- **2011:** Pad skora i nazadovanje na listi – u skladu sa utiskom domaćih ispitanika o odsustvu napretka
- **2012:** Iste ocene kao i prethodne godine
- **2013:** Blagi napredak, očekivanja da se taj trend nastavi, povezivanje sa represivnim akcijama
- **2014, 2015, 2016, 2017, 2018:** Neznatne fluktuacije, pokazatelj da nema dovoljnih promena

* Izvor: Transparentnost Srbija

Komotna zloupotreba javnih funkcija

Povodom najave Ministarstva pravde da će otvoriti javnu raspravu o novom nacrtu zakona o sprečavanju korupcije – nakon silnih primedbi na nacrt istog zakona iz avgusta prošle godine – srpski ogranak „Transparency Internationala“ ocenio je nedavno da do sada objavljeni nacrti „nisu sadržali rešenja za sve veoma važne probleme prepoznate u praksi, izveštajima EU i planovima Srbije“, pa se „kašnjenje reforme može tumačiti i nedovoljnom spremnošću da se problemi reše“.

Izmene Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije su prvobitno planirane za davnu 2014. godinu, a pisanje novog zakona počelo je marta 2015. Ministarstvo pravde objavilo je prvi nacrt zakona u oktobru 2016, a drugi, značajno lošiji, pod novim nazivom (Zakon o sprečavanju korupcije) avgusta 2018. Iako su o ovim nacrtima bile organizovane javne rasprave, nisu objavljeni celoviti izveštaji o razmatranju dobijenih predloga.

„Transparentnost Srbija“ predložila je da se krivično delo u vezi sa davanjem lažnih podataka o imovini precizira, a gonjenje olakša ukidanjem nedokazive „namere“. Predložili su kako sprečiti „zloupotrebe javne funkcije kroz izmišljanje promotivnih aktivnosti, koje funkcionerima služe da povećaju prisustvo u informativnom programu medija u doba izborne kampanje“, što je „posebno važno u kontekstu sve češćih najava novih izbora i sve zastupljenije prakse vođenja funkcionerskih kampanja“.

„Transparentnost Srbija“ podvlači da kumulacija javnih funkcija mora biti zakonom zabranjena, tj. da valja ukinuti sadašnju praksu davanja saglasnosti. Uz to, da zakon obaveže funkcionere da prijave poklone velike vrednosti „čak i kada naizgled nisu dati u vezi sa javnom funkcijom“, kao i gotovinu „u vrednosti preko 10.000 evra“. Takođe, kontroli bi moralo da bude podvrgnuto „poslovanje firmi u vlasništvu funkcionera sa koncesionarima, primaocima subvencija i preduzećima koja obavljaju poslove u Srbiji na osnovu međudržavnog sporazuma“.

Uslov za izbor članova Odbora i direktora Agencije za borbu protiv korupcije trebalo bi da bude njihova „nepovezanost sa političkim subjektima po bilo kom osnovu, a ne samo članstvu u partiji (npr. da nisu bili kandidati na poslednjim izborima, finansijeri, članovi izbornih komisija iako formalno nisu bili članovi stranke)“.

ciji reč, ni 2018. vlasti nisu sprovele ključne antikorupcijske odredbe Zakona o javnim preduzećima (odnose se na izbor i razrešenje direktora), Zakona o državnim službenicima (odnose se na izbor i razrešenje službenika na položaju), Zakona o javnim nabavkama (vezano za prekršajne kazne), Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije (zloupotreba javne funkcije za stranačku promociju) i Zakona o slobodnom pristupu informacijama (sprovođenje rešenja poverenika za informacije od javnog značaja).

To nije sve. Aktuelni nacrt izmene akcionog plana za Poglavlje 23, ključni dokument politike Vlade u ovoj oblasti, ne predstavlja dobru osnovu za poboljšanje stanja jer, prema istim analitičarima, „zadržava isti neambiciozni koncept, kao i postojeći tekst iz 2016, samo konstatuje višegodišnja zakašnjenja i ne pruža uverenje da će se išta promeniti ubuduće“. Uz to, iz dosad objavljenih podataka ne može se videti da li je, dugo čekani, početak rada posebnih tužilačkih odeljenja za borbu protiv korupcije tokom 2018. godine „doneo neke pozitivne promene

kod broja optuženja i oduzimanja imovine“.

„Očigledno je, međutim, na osnovu istraživanja iskustava građana i obelodanjenih sumnji u korupciju, da veliki broj slučajeva i dalje nije prijavljen i istražen“, navode analitičari „Transparentnosti Srbije“. „Kada je reč o ovoj vrsti kriminala, izvesnost otkrivanja počinilaca je daleko važnija od visine izrečenih kazni. Na lošu percepciju korupcije u velikoj meri utiču netransparentnost u donošenju odluka i odsustvo konkurencije kod zaključivanja velikih Vladinih ugovora. To je najvidljivije u slučajevima neobjavljivanja ugovora i drugih dokumenata, kao i pri sklapanju poslova za izgradnju najvećih infrastrukturnih objekata direktnim ugovaranjem, po cenama koje izazivaju sumnju u tržišnu zasnovanost“.

Igrice populističkih lidera

Kako se korupcija zbiva kada se udruže prilika i nekažnjivost, u godišnjem izveštaju „Transparensi internešenel“ poziva sve vlade da „obezbede slobodan prostor za rad civilnog društva, uključujući zaštitu slobode govora i pravo na organizovanje i protest“; da „uključuje građane u praćenje Vladine potrošnje“; da adekvatno reformišu pravosuđe i „poboljšaju integritet i odgovornost u svim Vladinim institucijama“; da „obezbede slobodan pristup informacijama i poboljšaju mehanizme izvršenja kao preduslov za uspešne

antikorupcijske napore“.

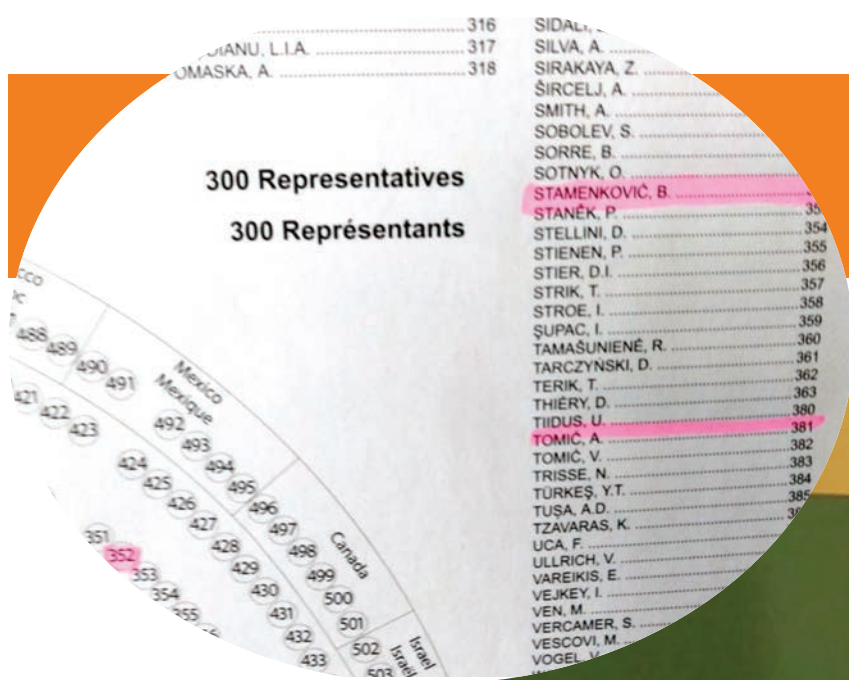
Kako je Srbija natprosečno korumpirana zemlja, вреди dodati upozorenje iz ovog izveštaja da „zemlje koje su nedavno prešle na demokratsko upravljanje često nisu razvile delotvorne mehanizme za borbu protiv korupcije i sada se nalaze u ciklusu visokih korupcija i slabog učinka demokratskih institucija“, dok „neki populistički lideri, koji su došli na vlast kapitalizujući gnušanje javnosti prema korupciji, ironično, sada pokušavaju da podriju mehanizme za borbu protiv korupcije i demokratske institucije“. Sve to, naravno, „kako bi i dalje mogli ostati na vlasti nekažnjeni“.

Nijedna zemlja, pa ni naša, nije tabula rasa kada je reč o borbi protiv korupcije. Imamo dobre ustavne norme i hrpu odličnih zakona i podzakonskih akata za suzbijanje zloupotrebe funkcije ili pozicije zarad ličnog bogaćenja; ne zaboravimo strategije i akcione planove, međunarodno prihvaćene obaveze i zakletve građanima u svim izbornim kampanjama. Imamo i krivičnopravne institucije, razna specijalizovana tela, komisije, savete, odbore i pododbore, plaćene da zaštite društvo i državu od ljudi lepljivih prstiju i fluidne etike. Sve to imamo, ali korupcija se ne da i sve više postaje, ako već i nije postala, jedini model ponašanja kojim se potvrđuju – sposobnost, pamet i socijalna inteligencija.

►► *Nalazimo se za četiri poena ispod svetskog proseka i za čak 18 poena ispod proseka za zemlje Evrope*

DNEVNIK JEDNE POLITIČARKE - JEDINOG PREDSTAVNIKA SRPSKE OPOZICIJE NA SEDNICI SKUIPŠTINE SAVETA EVROPE

Pet dana u Strazburu

Piše: Branka Stamenković

Branka Stamenković, narodna poslani-
ca i predsednica DJB, bila je deo naše
delegacije na nedavno završenom
zasedanju Skupštine Saveta Evrope u
Strazburu. Svakodnevno je na svom „Fejsbuk“
profilu u formi dnevnika prepričavala deša-
vanja iza kulisa ovog svetskog događaja.
Prenosimo vam u celosti Brankin „izveštaj“ iz
Strazbura.

Ponedeljak, dan 1.

Scena 1: Ubrzo nakon registracije nadoh
se oči u oči sa šeficom naše delegacije koja
je odmah počela da me prekorava što joj se
nisam još u Beogradu javila da mi objasni
da ne mogu da budem delegat jer nemam
svoju poslaničku grupu. To mi mrtva 'ladna
priča dok ja pred njom stojim, a akreditaci-
ja delegata Saveta Evrope mi visi oko vrata.
Lud zbunjenog!

Scena 2: Naša sekretarka mi objašnjava
da samo ona prijavljuje govornike online „u dogovoru sa
šefom delegacije“, kao i da obično govori šef delegacije.
Pokušavam da zamislim dogovaranje s Tomićkom. „O čemu
biste Vi pričali, Branka?“ „Pa, ja bih malo o medijskom
mraku u Srbiji, o činjenici da opozicija nema apsolutno
nikakav pristup medijima i da su mediji pod totalnom poli-
tičkom kontrolom SNS-a.“ Hm. Šta ako se ne dogovorimo?
Odlučujem da pitam Toma, generalnog sekretara moje
poslaničke grupe u SE, postoji li u tom slučaju mogućnost
žalbe? Tom me odvodi u „Table Office“, službu u kojoj
mogu sama da se prijavim za reč. Ja – mrtva srećna što ne
moram uopšte ništa sa SNS-om da se dogovaram!

Scena 3: Na radnoj večeri moje poslaničke grupe malo
razgovaram s poslanikom Gornjeg doma britanskog parla-
menta koji mi sedi s leve strane i koji je protiv Bregzita, a
malo s poslanikom Donjeg doma koji mi sedi s desne strane
i koji je za Bregzit. Nijedan ni drugi nisu znali da je njihov
kolega poslanik iz Donjeg doma Dejvid Trednik – astrolog,
pa guglam da im dokažem. „That sounds like something
David would be interested in!“, složni su. S obzirom na to
da je Dejvid Trednik poslanik u Donjem domu bez prekida
još od 1987, obojica se slažu da će verovatno biti imenovan
i za člana Gornjeg doma.

Scena 4: Toma, koji je od ranog jutra prezaposlen, jedva
uspevam da nahvatam nakratko da mu se zahvalim za svu
pomoć koju mi je pružio. On mi se tom prilikom požali da
je imao težak dan, jer je u Skupštini SE formirana nova
poslanička grupa, pa su neki naši članovi odlučili da pređu
u nju. Kaže mi: „You understand this.“ Odgovaram: „Yes,
Tom, I understand that very well.“ Sutradan ću saznati da je

potpredsednik te nove grupe –
Dubravka Filipovski iz SNS-a. Nisu to čista posla.

Utorak, dan 2.

Scena 1: Na sednici Odbora za migracije sukob izvestio-
ca Helsinškog komiteta iz Mađarske i poslanika iz
Mađarske oko migracione politike. Većinu u tom odboru
imaju socijalisti i levičari, koji drže stranu nevladinog orga-
nizaciji. Zbog dominantno prisutnog stava u Odboru da se
migranti moraju primiti sekiraju se poslanici iz Italije,
Grčke, Mađarske i Turske. Skoro pa uzgred obavestavaju se
članovi Odbora da je Vlada Grčke donela odluku o olakši-
cama za stanovnike jednog grčkog ostrva u vidu smanjenog
poreza samo zato što se na ostrvu nalazi izuzetno veliki broj
migranata. Nisam baš sasvim shvatila zašto je to većina
prisutnih ocenila kao skandaloznu praksu i zahtevala da se
zbog toga uloži protest grčkoj vladi, ali da su se skandalizo-
vali – jesu.

Scena 2: Posle Odbora
odlazim u plenum, ali osim
delegata iz SPS-a ne vidim
nikog drugog iz naše dele-
gacije. I on ubrzo odlazi.
Posle pauze za ručak svra-
tim u kancelariju, ali ni
tamo nikog ne nalazim.
Nema ni vozača. Pitam

▶▶ **Koliko bi SNS-u šteta koju su u
Savetu Evrope, u javnosti i na
društvenim mrežama pretrpeli bila
manja da nisu pokušali da me
eskiviraju**

sekretarku gde su. Kaže mi da su na sastancima. Hm.

Scena 3: Po podne počinjem da pripremam svoj govor za
sredu. Objedinjena rasprava vodi se o predlozima dve
rezolucije. Jedna se bavi fenomenom lažnih vesti, za koji se
kaže da je previše politizovan, pa se stoga predlaže nov ter-
min koji bi ga zamenio, jer ima širi kontekst: „informacioni
nered“. Druga rezolucija bavi se važnošću medijskih sloboda
u kontekstu fer i slobodnih izbora. U obrazloženju prvog
predloga pronalazim ne jedan, već dva pomena RTS-a – oba
u pozitivnom kontekstu. Hoćudasesamoubijem!

Sreda, dan 3.

Scena 1: Pre početka plenarne sednice svraćam u našu
kancelariju. Za razliku od juče, sad su svi prisutni.
Nazovem im svima dobar dan i svi mi redom odgovore osim
šefice Tomić, koja mi reče „Čao, Branki.“ Ouuukej...

Scena 2: Majko moja mila, kako sam crvenela... Bilo me
sramota za sve pare. U zemlju sam htela da propadnem
nasred Strazbura. Ne znam da li me više bio blam zbog laži
koje je Dubravka Filipovski u svom govoru iznela ili zbog
načina na koji je to uradila. Pri svemu tome sam se i užasno
nervirala što sam tad još uvek
mislila da neću doći na red da
kažem nešto suvislo i tačno na
temu medijskih NESloboda u
Srbiji.

Scena 3: Nekih desetak gov-
ornika pre mene, prilazi mi jedna
gospoda i na engleskom jeziku s
francuskim naglaskom objašnja-

va da je ona prevodilac. Ljubazno moli da joj
dam kopiju svog govora ako ga imam
napisanog. Uverava me da ću doći na red i dobiti
reč. Vidim da je vrag odneo šalu, da mi je bolje
psihički se pripremiti za vatreno krštenje pred
mikrofonom u Skupštini Saveta Evrope. Ubrzo
potom dobijam reč. Na početku se skroz spetl-
jam i umesto „resolution“ kažem „revolution“. Počnem
da zaplićem i oko „disinformation“. U momentu pomislim
da me to možda stiže karma što sam koji sat ranije
tvitovala snimak Dubravkinog govora, al' brzo se trgnem,
nekako se iskobeljam iz te početne treme, uspevam da
saberem misli i manje-više kažem skoro sve što
sam zamislila, a da me zvonce ne opomene da
sam probila vreme.

Scena 4: Pratim ludilo na društvenim mreža-
ma. Trendujemo i Dubravka i ja. Ne uspevam da
ispratim sve notifikacije, ali vidim da su ljudi
mahom zadovoljni onim što sam rekla. Osećam
veliko olakšanje što ih nisam razočarala.

Četvrtak, dan 4.

Scena 1: Kako sam ušla,
začutaše. Šefica Tomić mi
jedina reče dobar dan. Dok
sam sela, jedan će član dele-
gacije naglas izgovoriti pred
svima, obraćajući se
Dubravki: „Važno je da ti
radiš dobre stvari za svoju
zemlju, a sve ostalo nema

veze.“ Dubravka će na to odgovoriti: „Hvala ti.“
Neprijatnu čutnju koja je potom nastala posle
pola minuta će prekinuti treći član delegacije
objavom da se Džordž Kluni razvodi (što
uooooopšte nije loša vest!). Ubrzo potom
pokupim si pinkle i izađem iz kancelarije (koja je,
inače, uglavljena između kancelarija delegacije
Nemačke i delegacije Rusije, ko da smo Ukrajina,
božemooprosti). U hodniku se mimoidem sa
Šešeljem juniorom. I on mi nazva dobar dan.

Scena 2: Konačno imam vremena malo i da se
promovam među ostalim delegatima, da ih
upoznam i popričam s njima. Ukrajinci mi
objašnjavaju zašto Rusija već dve godine ne
plaća članarinu Savetu Evrope i ne dolazi
na zasedanja. Britanci imaju svako svoju verziju
viđenja Bregzita. Švedani iz relativno nove par-
tije „Švedske demokratke“, koje su bile veliko
iznenađenje septembarskih izbora u svojoj
zemlji i praktično uzročnici četvoromesečne
političke krize u sastavljanju nove vlade, poma-
lo su u depresiji što su socijaldemokrate u Šved-
skoj na kraju dobile još jedan mandat da vode
zemlju. „Yes, but it will be good for you in the
long run“, tešim ih. „Yes, it will be. But it is bad
for country now“, kažu mi, prilično utučeni.

Scena 3: Čujem svašta i o političkoj dinamici
unutar Saveta Evrope. Saznajem da je nedavno
formirana nova poslanička grupa „Free
Democrats Group“ (FDG), a da je u najavi
formiranje još jedne, izrazito radikalne grupe.
Malo kome je jasno zašto, otkud i kako se odjed-
nom formiraju nove poslaničke grupe. A ja se
nešto mislim... s obzirom na to da je Dubravka

Filipovski iz SNS-a potpredsednik FDG-a – nisu
tu čista posla. Zašto, kako i otkud bilo koja
poslanička grupa ima interes da za potpredsedni-
ka postavi nekog ko ne vlada engleskim jezikom,
znajući da će u toj ulozi često morati za mikro-
fon... evo, nisam pametna. Vi recite. Jesu li to
čista posla? Ovo se ne pitam samo ja. S dve
različite strane čula sam da je i generalni sekre-
tarijat Skupštine Saveta Evrope postavljao pitan-
je otkud sad Dubravka Filipovski iz SNS-a, čiji
su svi članovi delegacije u poslaničkoj grupi EPP
(European's People Party) kojom dominira
Nemačka, jedina u novoformiranoj FDG, pa još i
potpredsednica? Naravno, nije zabranjeno da
različiti poslanici iz iste stranke budu članovi
različitih poslaničkih grupa u SE, ali je – neo-
bično. Možda je upravo to razlog što je Dubravki
Filipovski do bukvalno pre nekoliko dana na
sajtu Skupštine Saveta Evrope stajalo da potiče
iz „Nove Srbije“. Zaboravili, izgleda, ovi iz naše
delegacije da im jave da je još u novembru 2017.
godine preletela u SNS.

Petak, dan 5.

Scena 1: Stižu lepe vesti od Toma.
Ratifikovano je moje članstvo u Odboru za mon-
itoring! Ako li je SNS pozeleo da me već juče iz
delegacije Skupštine Saveta Evrope izbaci zbog
sve štete koju sam im dosad napravila, nakon
ove vesti ta će želja da im poraste do neslučenih
razmera. Ajd sad da vidim da dode neka dele-
gacija da ustanovi stanje stvari u Srbiji i da im
neko plasira RTS kao pozitivan primer!
Radujem se predstojećem iskustvu rada u tom
odboru kao malo dete. Prva sledeća sednica je 6.
marta u Parizu.

Scena 2: Plenum se završava u 13 sati, a
samim tim i zimsko zasedanje Skupštine Saveta
Evrope. Po podne u miru hotelske sobe sležem
utiske i pišem beleške o prethodnih pet dana.
Konsultujući internet prezentaciju Saveta Evrope
kao pripomoć, odjednom shvatam da je Dubravka
Filipovski imala još jedno obraćanje u plenumu u
utorak po podne, koje sam propustila jer sam u to
doba spremala svoj govor za sredu. Pronalazim
snimak u arhivi Saveta Evrope, gledam i ne veru-
jem... zbog načina na koji je izgovorila poslednju
rečenicu hoću da umrem od sramote.

Scena 3: Razmišljam koliko bi SNS-u šteta
koju su u Savetu Evrope, u javnosti i na
društvenim mrežama pretrpeli bila manja da
nisu pokušali da me eskiviraju, već da su me
najnormalnije povelu na put kao punopravnog
člana delegacije, kao što je to normalno u svim
normalnim zemljama. Nego, eto, SNS je morao
i ovom prilikom da odgurni svoje bahoto ludilo
i da nam zemlju izblamira pre svega time što me
nisu povelu, nego sam morala da se žalim
predsednici Skupštine Saveta Evrope na njih, a
potom i činjenicom da iz sopstvenih redova nisu
izabrali dovoljno kvalitetne ljude za delegaciju,
sa čim je neko konačno bio spreman da upozna
javnost. Što se mene tiče, kući se vraćam zado-
voljna poslom koji sam u Strazburu obavila.
Sledeće zasedanje je početkom aprila.

(Autorka je predsednica DJB i narodna poslanica)

BRANKA STAMENKOVIĆ IZ DJB IM
ENOVANA ZA ČLANA ODBORA ZA MONITORING
U SAVETU EVROPE

Da progleda Evropa

Nakon govora u Savetu Evrope o medijskom mraku u Srbiji, koji
onemogućava fer i slobodne izbore, Branka Stamenković iz DJB
imenovana je za člana Odbora za monitoring Saveta Evrope. Ovaj
odbor zadužen je za skupljanje informacija i pisanje izveštaja o stanju
demokratije u zemljama članicama Saveta Evrope koje se nalaze u procesu
monitoringa. Srbija je trenutno jedna od 10 zemalja nad kojima se vrši moni-
toring.

Osim medijskih sloboda, predmet monitoringa u Srbiji su i izborni proces,
vladavina prava, reforma pravosuđa, borba protiv korupcije i organizovanog
kriminala, i poštovanje ljudskih i manjinskih prava.

Ovom imenovanju i govoru predsednice DJB Branke Stamenković pretho-
dio je pokušaj šefa srpske delegacije, Aleksandre Tomić iz SNS-a, da isključi
DJB iz Parlamenta Saveta Evrope. Aleksandra Tomić je donela samovoljnu
odluku da delegacija u Strazbur otputuje bez delegata DJB. Branka
Stamenković je na zasedanje došla u samostalnoj režiji, posle pozitivnog
odgovora Saveta Evrope na žalbu na postupanje Aleksandre Tomić.

Nakon što je ovaj pokušaj Aleksandre Tomić osuđen i nakon što je Branka
Stamenković u Skupštini Saveta Evrope uspeła da se izbori za mikrofon, ostali
delegati SE imali su priliku da prvi put čuju činjenice o stvarnom stanju na
medijskoj sceni Srbije. S obzirom da je ovo rezultiralo imenovanjem Branke
Stamenković za člana Odbora za monitoring, postalo je potpuno jasno zbog
čega je SNS po svaku cenu želeo da Branku Stamenković iz DJB onemoguću-
ći da dođe u Strazbur.

Kao jedini opozicioni poslanik u delegaciji Srbije u Skupštini Saveta
Evrope, predsednica DJB Branka Stamenković će se postarati da se istina o
potpunom urušavanju demokratije i nezavisnih državnih institucija u Srbiji
čuje u svim relevantnim međunarodnim forumima.

Dimitrije Gašić

KAKO JE DJB POBEDIO SNS USRED STRAZBURA

Osujećena bahatost naprednjaka

Piše: Dimitrije Gašić

U potpunoj suprotnosti s pravilima rada Parlamentarne skupštine Saveta Evrope, Aleksandra Tomić iz SNS odlučila je da narodna poslanica i predsednica Dosta je bilo Branka Stamenković ne bude član delegacije koja učestvuje na zimskom zasjedanju u Strazburu.

Uprkos činjenici da DJB ima svog poslanika u Parlamentu Saveta Evrope, Tomić je, u svojstvu šefa srpske delegacije, samovoljno i protivno pravilima Saveta Evrope donela odluku da isključi DJB sa zimskog zasjedanja u Strazburu tako što je službenicima Narodne skupštine zabranila da za Branku Stamenković rezervišu hotel, kartu i obaveste je.

Dan nakon što se u DJB-u saznalo da su isključeni, uputili su zvaničan protest predsednici Parlamentarne skupštine Saveta Evrope (PSSE) protiv šefa srpske delegacije zbog samovoljne odluke o isključenju. Oštro protestno pismo upućuju i Aleksandri Tomić, apelujući na nju da hitno preinači nezakonitu odluku.

Iako se delegacija u ponedjeljak, 21. januara, zaputila u Strazbur bez poslanice Branke Stamenković, ona je istog dana stigla u Strazbur i, zahvaljujući prijateljskim odnosima DJB sa poslanicima drugih zemalja, uspjela da se akredituje za zasjedanje skupštine Saveta Evrope.

- Veliku pomoć DJB i ja dobili smo od naše Poslaničke grupe evropskih konzervativaca i reformista koji su kontaktirali generalnog sekretara i predsjedicu Skupštine SE da objasne šta je šefica srpske delegacije uradila da me spreči da dođem na zasjedanje.

► **Branka Stamenković je na zasjedanju Skupštine Saveta Evrope bila jedini predstavnik srpske opozicije**

Mnogo im hvala - navela je Stamenković u svom obraćanju na društvenoj mreži Tviter.

Parlamentarna skupština Saveta Evrope nije isto što i Evropska unija jer je sastavljena od narodnih poslanika svih evropskih zemalja. Delegacija Narodne skupštine Srbije u parlamentu Saveta Evrope ima

sedam predstavnika: tri poslanika iz redova SNS-a, jednog iz SVM-a, jednog iz SRS, jednog iz SPS-a i jednog iz DJB-a. Drugim rečima, DJB je jedini predstavnik srpske opozicije u Savetu Evrope.

SNS na sve načine, nezakonite i krajnje nemoralne, pokušava da uguši glas opozicije ne samo u Srbiji, već i u svetu. Ovaj put im to nije uspelo.

Branka Stamenković je na zasjedanju Skupštine Saveta Evrope, kao jedini predstavnik srpske opozicije, govorila o pogubnoj politici EU koja podržava autokrate na Balkanu, o kolonijalnoj politici Nemačke na Balkanu i o potpunoj razgradnji demokratije u Srbiji.

Govorila je i o potpunom medijskom mraku, korupciji u vrhu vlasti, sprezi vlasti sa kriminalom, partokratiji koja je sve tri grane vlasti podvela pod svoju stranačku vlast, manipulacijama sa biračkim spiskovima i izbornim krađama, o zastrašivanju građana, i o poruci koju Nemačka u kaputu EU šalje našim građanima da "Srbija ide u dobrom pravcu".

Ovim gestom, vladajuća koalicija na čelu sa SNS-om pokazala je da očigledno strahuje da se u relevantnim evropskim institucijama čuje bilo kakva poruka iz Srbije koja nije u skladu sa njihovom proklamovanom mantrom da „EU nema alternativu“ i kritika EU zbog podrške autokratama na Balkanu koji uništavaju demokratiju, kontrolišu medije, zastrašuju građane, manipulišu biračkim spiskovima...

Još jedna zavera vladajuće većine protiv jedinog opozicionog predstavnika Srbije u Savetu Evrope nije uspjela, a Srpska napredna stranka još jednom je obrukala građane Srbije pred Evropom.

HRONOLOGIJA BEŠČAŠĆA U

Dugo putovanje

► **Izmakli se ljudi iz SNS i pustili DS i SMS da pokušaju da odrade posao za njih**

Nesuvisla objašnjenja

U ponedjeljak ujutro se natenane registrujem, dobijem propusnicu, nađem svoje mesto u plenumu i tek tu se sretnem sa ostatkom srpske delegacije. Šefica Tomić odmah počne da me prekora što joj se nisam javila da mi objasni. A da sam joj se javila, objasnila bi mi da nisam mogla da idem zato što DJB nema više poslaničku grupu. Nasmejem se naglas tom nesuvislom objašnjenju. „Poslali ste Savetu Evrope obaveštenje da sam član delegacije u decembru, mesec dana nakon što sam ostala bez poslaničke grupe. Osim toga, očigledno je da to nema nikakve veze jer – da je to problem, ne bi mi generalni sekretar rekao da dođem. Bez ikakvih problema sam se registrovala.“ Šefica

ČUDNA EKSKURZIJA U DAVOSU

Piše: Hana Adrović

Bude to tako sa svetskim ekonomskim forumima. Dođu i prođu. Ništa neobično za svetske ekonomske forume kakav je na primer forum u Davosu. I on bi tek tako došao i prošao, da nam nešto sasvim neobično nije skrenulo pažnju na njegovo održavanje.

Šta nam je to skrenulo pažnju dragi čitaoc, saznaćeš uskoro, ali prvo da ustanovimo nekoliko činjenica. Davos je gradić u Švajcarskoj koji broji nešto manje od 11.000 stanovnika. Svake godine baš tokom trajanja skijaške sezone, u njemu se sastaju najmoćniji svetski lideri da bi diskutovali o temama od važnosti za čovečanstvo. Ono pak po čemu se ovogodišnji forum u Davosu razlikuje od prethodnih jeste to što su učešće na njemu otkazali najpoznatiji državni ci poput Donalda Trampa, Tereze Mej i Emanuela Makrona.

Ali ono po čemu je ovogodišnji susret ne baš najmoćnijih lidera u Davosu nama privukao pažnju, a dozvolite da budem objektivna, jeste učešće predsednika Srbije, Aleksandra Vučića, u jednoj krajnje zanimljivoj raspravi. Kako su domaći mediji najavili, a citiraću ih jer se nijedna reč tamo ne nađe slučajno, „Tokom boravka u Davosu, predsednik Vučić obratio se skupu na temu ‘Sloboda medija u kriznim situacijama’ i pris-

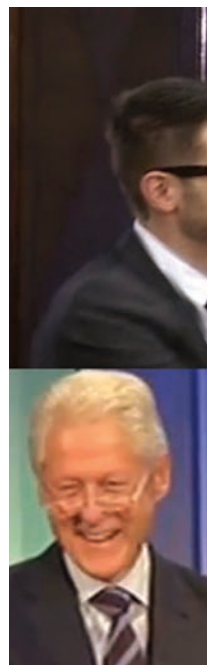

ustvovati brojnim sesijama svetskog ekonomskog foruma“. Zanimljivo sada brojne sesije i usmerimo svu pažnju na skup o slobodi medija u kriznim situacijama.

Zamislmo sada našeg predsednika kako korača crvenim tepihom postavljenim samo za njega. On je umoran, kreće se sasvim polako, sa njegove leve i

desne strane ničice padaju prisutni i u klizećem spustu mu celivaju skute. Na kraju crvene plišane staze nalazi se tron sačinjen od novinske hartije najprodavanijih tiraža "Informer".

Naš predsednik sada zauzima sedeći položaj, ali prethodno iz džepa vadi Dragana J. Vučićevića spakovanog u holster, a DJV se već sledećeg trenutka, hitrim potezima transformersa, pretvara u hoklicu za umorne noge predsednika Srbije. Odjednom, iza crvene zaves, sporim pokretima nekoga ko je ipak shvatio da jeste srpski ćutati, pojavljuje se Dragan Bujošević, koji na kolicima gura devet monitora i namešta ih u jasnom vidokrugu čoveka koji ne spava, a potom istim sporim pokretima zamiče

Sendvič sa

NARODNOJ SKUPŠTINI SRBIJE

u Jevropu...

Tomić onda počne da se pravda na drugi način. Počne da mi objašnjava da DS lobira po Savetu Evrope, gde ima jak uticaj, da se ja isključim iz delegacije, a da umesto mene bude imenovan neko iz DS. Jer, DS ima poslaničku grupu, a DJB nema. Takođe me upozori: „Samo da znate da se poslanička grupa liberala (ALDE) sprema da ospori vaše članstvo u delegaciji. O tome tek treba da se glasa.“

U tom momentu shvatim da su protiv mog učešća na ovom zasjedanju PSSE tri interesne grupe iz Skupštine Srbije. Prva je SNS; druga je DS; a treća je SMS. U ovoj poslednjoj je Aleksandar Stevanović, preletač koji je oteo mandat od DJB, pa se onda nasekirao što je zbog toga izgubio mesto u ovoj delegaciji, jer sam umesto njega imenovana ja. Stvarno mi nije jasno šta je očekivao: da može da otme mandat DJB-u, a da ga onda DJB ostavi da i dalje bude naš predstavnik u Savetu Evrope?! On je, dok je bio u PSSE, pripadao poslaničkog grupi liberala (ALDE), a da nikome u DJB nije bilo šta rekao o tome dok je još bio član DJB, pa uzimam skoro zdravo za gotovo da iza ove inicijative o kojoj mi Tomićka priča – stoji upravo on.

Ta pakost, naravno, nije uspela, kao ni pokušaji preostale dve interesne grupe da me isključe sa zasjedanja. Savet Evrope ne zanima ima li neko poslaničku grupu u matičnoj zemlji ili ne, već koliko je glasova na izborima dobio. Za razliku od domaće političke scene, gde se preko propagandne mašinerije u medijima i preko botova na društvenim mrežama stalno muti voda kako bi se dokazalo da su preletači poštteni, a oni koji ostanu verni svojoj političkoj organizaciji nevažni, u belome svetu potpuno je jasno da su preletači zlo koje veštački prekraja izbornu volju građana. Stoga u Savetu Evrope jeftine priče lokalnih mangupa iz Narodne skupštine Srbije ne piju vodu. Nagledali su se i naslušali oni takvih i sličnih priča iz raznih zemalja u tranziciji, nisu im fenomen preletača i trgovina mandatima ništa novo. U njihovim očima pravda je na strani onih koji su ostali da zastupaju interese građana koji

su za njih glasali, a ne na strani preletača koji su nečasno oteli mandat da dalje uz pomoć njegovog uticaja nečasno trguju ne bi li unapredili svoju ličnu političku karijeru, ne mareći više za političku organizaciju koja ih je iznedrila i za glasače koje su izneverili.

Kad se urote “neistomišljenici”

A što se tiče pokušaja DS-a da mi otmu mesto u delegacijama, nije im prvi put. Čim je DJB u Narodnu skupštinu ušao u junu 2016. godine s većim brojem glasova nego DS, i čim je postalo jasno da će zbog toga mesto u međunarodnim delegacijama imati DJB, a ne DS – oni su pokušali to da ospore. Još tada su u Strazburu lobirali da se DJB delegat izbaci, a na mesto njega dode DS delegat. Ni tada im nije uspelo, jednako kao ni sada. Zašto i dalje pokušavaju, bogapitaj. Negde im se pomalo i divim zbog snage uverenja da će jednim te istim pokušajima vremenom dobiti drugačiji rezultat.

U celoj ovoj komplikovanoj priči, SNS je još ispao i najpametniji od sve tri interesne grupe. Izmakli se ljudi i pustili DS i SMS da pokušaju da odrade posao za njih. SNS je samo maaaaalko pripomogao tako što je zaboravio da mi obezbedi kartu i smeštaj u Strazburu. Ko zna, možda je plan bio da ovde ljudima objašnjavaju da sam neodgovorna i da nisam htela da dođem, ne bi li progurali DS plan. Jer, ipak se oni međusobno mnogo bolje poznaju i razumeju. A i spoljna politika im je ista. Stoga mene uopšte ne iznenađuje njihov zajednički interes da me, ovakvu anti-EU kakva sam, što elegantnije neutrališu u Savetu Evrope, da ne bih remetila ujednačenu mantru ostatka srpske delegacije da „EU nema alternativu“.

Plan im nije uspeo. Akreditovana sam kao delegat, te će se u PSSE, na ovom i svim ostalim zasjedanjima koja slede, konačno čuti i glas treće opcije, a ne kao do sada – samo glas bivše i sadašnje vlasti koje zajednički mantraju da EU nema alternativu.

Branka Stamenković

BANKARSKI GLOBALIZAM U DAVOSU I NAŠ PREDSEDNIK SNS-a

Vučić u Davosu – namera a ne greška

Piše: Saša Radulović

U Davosu se svake godine sastaju bankari, industrijalisti, tajkuni, pažljivo odbrani političari, urednici medija, tehnostrate, ekonomisti i aktivisti za koje globalisti procenjuju da su im korisni. Taj “Svetski ekonomski forum”, kako ga zovu, dobra je prilika za druženje i promosivanje zajedničkog interesa: sopstvenog interesa.

Ove godine predsednik SNS-a je pozvan da održi govor na temu “Sloboda medija u kriznim situacijama”. Moramo priznati i da je zaslužio. To je kao da princ u Saudijskoj Arabiji drži govor o slobodi žena. Da li mislite da organizatori u Davosu ne znaju šta Vučić radi u Srbiji? Da je ovo greška?

Valja nam se probuditi. Vučićev nastup nije njihova greška, već njihova namera. Bez njihove podrške ne bi bilo ni Vučića. Globalizam pokazuje svoje pravo, kolonijalno lice.

Globaliste ne interesuje demokratija. Ne interesuje ih sloboda medija. Ne interesuju ih izborne krađe. Interesuje ih kolonijalizam i poslušne autokrate.

Kada ljudima kažete globalizam, oni misle na romantično povezivanje ljudi: svi smo mi građani sveta. Globalizam je u stvari bankarski globalizam kontrole i urušavanja demokratije. Levičari kažu neoliberalizam. U stvari je u pitanju neokolonijalizam – ekonomski kolonijalizam.

Glavni sukob unutar Zapada danas je sukob između političkih opcija koje podržavaju bankarski globalizam i opcija koje vode politiku suvereniteta zemalja. Globalisti vladaju od drugog svetskog rata do danas, kontrolišu novac i ugrožavaju demokratiju u celom svetu.

Zapad zahvata talas suverenizma. EU sa ECB koja štampa evro je projekat bankarskog globalizma. Trampova suverenistička politika je bliža Kini i Rusiji.

DJB vodi državotvornu politiku. Evropi nije potrebna EU. Evropi je potrebna saradnja suverenih država.

švajcarskim sirom

iza scene. Tišinu prekida jedno „Suzana, voda“, u kadar ulazi nevidljivi vetar koji za sobom ostavlja flašicu vode “Aqua Viva”, predsednik otpija gutljaj i izgovara „Spreman sam za vaša pitanja“.

Prostoriju ispunjava gromoglasni aplauz vavilonskih razmera, samo se jedna ruka pojavljuje u vazduhu i hvata mikrofona. „Gordana Uzelac, televizija Pink. Da li su dva i dva

četiri predsedniče Vučiću?“; naizgled obično pitanje naš predsednik prima sa velikom teskobom. „Drago mi je da ste to pitali, Gordana. Znam da opozicija govori da su dva i dva pet ili recimo tri, ali ja vas uveravam da su četiri. Srbija ide u dobrom pravcu“, dok izgovara poslednju rečenicu namiguje Maji Gojković, koja sa galerije pritiska zvonice i svi ponovo počinju da aplaudiraju.

Ovo je znak za intermeco, na scenu stupa Žika Šarenica i najavljuje ice-bucket challenge Čedomira Jovanovića uz molbu da na kraju ipak bude aplauza. Mokri Čeda sakuplja kockice leda po bini da se na njih slučajno ne bi okliznuo Ivica Dačić dok bude pevao “Miljacku”. Ko bi rek'o čuda da se dese, ali tu je i Barbara Životić u belom kaputu sa svojom poemom o linču, silovanju i nasilju. Goran Vesić najavljuje i poslednju tačku večeri – ariju iz opere “Fantom iz Savamale” u izvođenju dva veoma talentovana bagera.

Nakon aplaudiranja merenog štopericom i crvenilom dlanova, oni koji su ispunili kvotu dobili su sendvič, pa su lepo pošli nazad za Srbiju. Autobusi su savršeno mesto za prepričavanje utisaka, a organizovani put iz Davosa je dug. “Bilo je lepo”, kaže jedan, “da se Putin obratio bilo bi još lepše”, dobacuje gospođa. Jedan dečak leži u majčinom krilu sa telefonom u ruci i dok se autobus trucka po švajcarskim planinskim puteljima sasvim tiho je pita: “Mama, a zar nije trebalo da bude reči o slobodi medija u kriznim situacijama?”, majka ga pogleda i kaže: “Jeste sine, ali o tome ćemo svakako slušati u subotu ispred Platona u 18 časova”.

(Autorka je urednica i voditeljka emisije “Nešto Drugačije”)

ULAGANJE U ŠKOLOVANJE I RAZVOJ DETETA PRIVILEGIJA BOGATIH

Bacanje bisera pred svinje

Piše: Sanja Majdak

Obrazovanje u Srbiji nikada nije bilo skuplje. Školovanje dece postala je izuzetno skupa investicija u kojoj je odnos troškova i očekivane koristi u velikoj nesrazmeri.

I dok se kod investiranja u neki posao očekuje povraćaj uložених sredstava i zarada, ulaganjem u obrazovanje svog deteta roditelj očekuje da će njegovo dete postati samostalna osoba koja se sama izdržava. Međutim, podaci pokazuju da čak 69,5 odsto mladih između 18 i 34 godine i dalje živi u roditeljskom domu. Ta brojka je znatno iznad proseka Evropske unije koja iznosi 47,9 odsto. Mladi su zbog ekonomske situacije primorani da budu u okviru porodice jer nemaju perspektivu i teško nalaze posao u svojoj struci.

Svesni da fakultetska diploma nije garant pronalaženja posla i ostvarivanja ekonomske nezavisnosti, roditelji ulažu dodatna sredstva da bi svojoj deci omogućili sticanje novih znanja i veština. Tako, mnoga deca idu u privatne škole stranih jezika ili imaju privatne časove i treniraju različite sportove.

Bavljenje sportom postalo je veliki biznis. Da bi se vaše dete bavilo nekim sportom u Beogradu, moraćete da izdvojite mesečnu članarinu od 1000 do 16.5000 dinara. U troškove treba uračunati kupovinu opreme, kao i novac za putovanja, takmičenja i pripreme. Previsoke članarine koje mnogi klubovi naplaćuju ne čine samo bavljenje sportom nedostupno deci čiji roditelji to ne mogu da priušte, već je to i ugrožavanje njihovog osnovnog prava zagarantovanog

▶ **Mnoga talentovana deca utakmice provode sedeći na klupi gledajući svoje manje talentovane drugare na terenu**

Zakonom o sportu po kome sport mora biti dostupan svakom. Zbog toga mnogi talenti ostaju neotkriveni, a mnogo mladih ostaje prepušteno ulici sa svim zamkama, poput narkomanije i kriminala koji tamo vrebaju.

Kad uspete da obezbedite potreban novac da bi se vaše dete bavilo sportom, nailazite na novi problem. U Srbiji postoji nešto što se zove „prijatelj kluba“. Ta pojava je posebno prisutna u fudbalu i košarci. To je roditelj čije dete trenira u nekom klubu i koji materijalno ili na neki drugi način pomaže klub. Deca „prijatelja kluba“ su favorizovana u odnosu na ostalu decu, imaju bolji tretman i dobijaju više prilika da budu na terenu. Mnoga talentovana deca utakmice provode sedeći na klupi gledajući svoje manje talentovane drugare na terenu. Zato mnogi roditelji pokušavaju da svoju decu pošalju u inostranstvo gde talentovani sportisti, osim što imaju tretman adekvatan talentu, dobijaju i stipendije.

Poseban problem čine termini koji su apsolutno neprikladni uzrastu dece. Zbog velike komercijalizacije sporta, sale i tereni su preokupirani, pa deca imaju treninge u kasnim

večernjim časovima kad bi trebalo da su u krevetu.

U današnjem svetu ništa nije besplatno, ali država bi morala da pronađe način da bavljenje sportom postane pristupačno za sve mlade koji vole sport i to ne sme da bude privilegija bogatih. Finansiranje sportskih klubova trebalo bi da preuzmu opštine i da omoguće besplatno bavljenje sportom za svu zainteresovanu decu i mlade. To je ulaganje u budućnost. Kroz bavljenje sportom deca stiču radne navike, uče šta je fer igra, izgrađuju karakter. Stvaranjem zdravog pojedinca, stvorili bismo zdravu naciju.

Školovati jedno dete u Srbiji ovakvoj kakva je sada, omogućiti mu da završi osnovnu, srednju školu i fakultet, da nauči jedan ili dva strana jezika, da razvije svoj duh i telo kroz bavljenje sportom je kao da iznedrite jedan biser i bacite ga pred svinje. Zato su mnogi roditelji odlučili da svoje bisere raspu po belom svetu. Nadam se da ja svoje neću morati.

(Autorka je profesorka engleskog jezika i članica OO DJB Palilula)

JEDAN APEL PANČEVCIMA

Dostojanstvo nije na buvljaku

Pančevo je moj grad, pa iako nisam rođena u njemu, ovde sam od svoga ranog detinjstva tako da ga doživljavam kao svoj rodni grad. U Pančevu su rođena moja deca, moji unuci.

Kada sam, putujući, odsustvovala iz Pančeva, bilo mi je drago što su ljudi na pominjanje imena mog grada pozitivno reagovali. Isticano je, doduše, i to da nam je veliko aerozagađenje, ali to je sudbina svih industrijski razvijenih gradova. Bile su to godine kada su u Pančevu postojale mnoge fabrike, posao se relativno lako nalazio, solidno se zarađivalo, pa samim tim i solidno živelo. Od mojih i suprugovih primanja mogli smo svojoj deci i sebi priuštiti odlazak na zimovanja (doduše u sindikalnoj režiji), letovanja, povremene izlaske na ručak u restoran, a da ne razmišljamo da li ćemo, narodski rečeno, "izgurati mesec".

Onda su došle devedesete, pa se zahvaljujući pogrešnoj politici i pogrešnim ljudima, dogodio krah svega. Sigurno su se u tim smutnim vremenima zahvaljujući svojim pozicijama i vezama mnogi dobro "snašli", ali ogromna većina nije.

U tom periodu, moje Pančevo postaje poznato po buvljaku. Takozvana "buvlja pijaca" postaje najveći izvor prihoda mnogih Pančevaca. Na njemu završavaju svoj radni vek mnogi radnici propalih fabrika i tako na neki način obezbeđuju egzistenciju za svoje porodice. Smetalo mi je kada su ljudi sa strane Pančevo pominjali jedino po poznatoj

"buvljoj pijaci", ali izgleda da to nije najgore što se vezuje za Pančevo.

Nedavno su održani lokalni izbori u Lučanima. Zar su ti izbori u maloj i lepoj varošici Lučanima bili toliko bitni da se sva svita SNS-a sjati tamo? Da li ljudi koji su učestvovali u tome imaju porodice ili su im partijski rejting i mrvice privilegija koje im partija omogućava važniji od svega? Kako će jednom, kada ova vlast ode, a ničija nije gorela

doveka, pogledati u oči svojoj deci, kumovima, prijateljima, komšijama...?

Poštujem svačije pravo da se politički opredeli i angažuje, samim svojim angažovanjem pokušavamo da doprinesemo da postanemo društvo jednakih prava za sve. To će se postići jedino ako partije koje su na vlasti prestanu vršiti represiju, pre svega nad svojim članstvom, učenama za radno mesto - partijskim zapošljavanjem i kada ljudi prestanu da prodaju svoj glas za litru ulja, kilogram brašna

i šećera ili za par hiljada dinara.

Dragi moji Pančevci, znam da se teško živi, znam da su mnogi na ivici egzistencije, da je teško doći do posla, ali znam i da smo kroz vreme iza nas prolazili kroz isto tako teška vremena. Sačuvajmo svoje dostojanstvo i ne dozvolimo da nam sutra bude neprijatno izaći na ulicu i pogledati u oči svojim sugrađanima.

Milena Pušelj Dosta je bilo Pančevo

PETI ROĐENDAN U DJB-U

Forum mladih razgovarao s Radulovićem

DJB je nedavno proslavio prvih pet godina postojanja, a tom prilikom, Forum mladih imao je priliku da u dvočasovnom razgovoru komunicira sa predsednikom Programskog saveta DJB i narodnim poslanikom Sašom Radulovićem.

Deo Foruma mladih, koji je uspeo tog dana da se probije do zavejanog Beograda, imao je mnogo pitanja za osnivača Dosta je bilo.

Za početak, predsednik Foruma Dimitrije Gašić pozeleo je dobrodošlicu svima i pitao Radulovića kako je bilo u Rakiti, koju je posetio dan pre ovog druženja, gde je ispred meštana tog sela predstavio zakon koji je podnet istog dana u Skupštini, kojim bi se zabranila izgradnja mini hidroelektrana u zaštićenim područjima.

Mlade je interesovala i budućnost, put Srbije ka Evropskoj uniji, aktuelna politička situacija na Kosovu i Metohiji, globalizam i neoliberalizam, ali i aktuelni protesti koji se organizuju širom Srbije.

Članovi Foruma mladih podelili su iskustvo sa protesta iz gradova odakle dolaze: Niša, Bora, Užica, Šapca, Kraljeva, Kule, Novog Sada i složili se da je važno jasno formulisati zahteve kako bi se sačuvala energija koja je

prisutna u šetnjama.

Na kraju, članovi Foruma mladih, zajedno sa aktivistima, članovima i funkcionerima DJB pridružili su se subotnjoj protestnoj šetnji po prestonici. **Redakcija Srpskog glasa**

IMA LI SRBIJA BUDUĆNOST?

Na mladima teret ostaje

Prema istraživanju iz 2017. godine, koje je sprovedla Krovna organizacija mladih Srbije, u Srbiji živi manje od 1.300.000 mladih. U mladu populaciju spadaju osobe između 15 i 30 godina.

Kada je reč o mladima, uvek se polemiše o njihovim problemima, a svi dobro znamo koji su to problemi: stopa nezaposlenosti mladih u Srbiji je 32 odsto, otežani uslovi školovanja zbog teške materijalne i socijalne situacije, nedostatak perspektive...

Probleme možemo da navodimo, ali mi se tada bavimo posledicama. Da bismo rešili problem, moramo da pronađemo njegov uzrok, odnosno šta je to što dovodi do toga da mladi ne mogu da se zaposle ili da se normalno školuju u Srbiji. Uzrok su nametnuti teški uslovi života. Stiće se utisak da se sve radi da bi se došlo do nelojalne konkurencije. O čemu se zapravo radi?

Kada si mlad, da bi vodio zdrav, perspektivan i ione normalan život u Srbiji, moraš ili da imaš sreće da ti je porodica materijalno i finansijski situirana, u smislu da pripada samoproklamovanoj srpskoj eliti, ili da se privoliš interesnoj grupaciji koja se ogleda u određenoj političkoj partiji.

Dakle, ako želiš da igraš pošteno, da se regularno školuješ, da nakon školovanja regularno konkurišeš za posao, za „rivala“ ćeš najverovatnije imati nekoga ko se nije regularno školovao, ko je platio za diplomu na nekom, često, izmišljenom fakultetu, pa je uz pomoć partijske knjižice ili kumovskih veza na konkursu, ako ga uopšte i raspišu, „izdominirao“. I pobedio, normalno.

Šta mladima u takvoj situaciji ostaje? Mogu da poklone nerve, kičmu i ponos vladajućim strankama ili da se spakuju i pobegnu „preko“. Mladi tada, u većini slučajeva, biraju inostranstvo, nažalost. Ali ne na njihovu već opštu, jer ostajemo nemi pred egzodusom.

Apatija zahvata čitavo društvo, a naročito mlade. I tako

►► **Da li će doći dan kad će mladi iz Srbije u inostranstvo ići samo kao turisti?**

problem za problemom se „valja“, a na mladima teret ostaje. Društvena apatija nastaje zato što se ne ceni znanje, stručnost, obrazovanje. Važnije je koga znaš, a ne šta znaš. Do posla možeš samo preko stranke i to isključivo ako se pokažeš i istakneš. Dobićeš posao, i nije bitno koji, važno je da dobro pišeš hvalospeve u formi internet komentara.

Da bi jednog dana deca naše dece mogla da imaju zdrav, normalan i prosperitetan život u Srbiji, da u inostranstvo idu samo kao turisti, mi koji smo, siguran sam, većina, moramo da budemo pametni. Ne smemo da dozvolimo „elitama“, kako političkim tako i samoproklamovanim, da nam i dalje kroje život, da nam posle Murte dođe opet Kurta i da sve ove šetnje budu uzaludne. Opet.

Sve manje verujem u onu narodnu izreku „Na mladima svet ostaje“. Ipak bih rekao da na mladima teret ostaje. Zato, vreme je da od Srbije napravimo lepo mesto za život.

Nikola Polić, Forum mladih Dosta je bilo

ŠTA DA OČEKUJEMO OD DOPUNSKOG RADA DRŽAVNIH LEKARA?

Sirotinjo, i doktorima si teška

Izvor: „Nova ekonomija“ (Olga Božinović)

Svaki treći lekar u Srbiji koji je zaposlen u državnoj ustanovi ima dozvolu da radi i u privatnoj praksi, što u statističkom prevodu znači da od 21.000 lekara u našoj zemlji više od 7.000 njih radi u dve smene. Upravo zbog činjenice da trećina lekara sedi na dve stolice mnogi stručnjaci smatraju da veliki broj pacijenata istu lekarsku uslugu plaća dva puta – jednom kod državnog, a drugi put kod privatnog lekara. Zbog toga se na zdravstvo troši oko 11 odsto bruto društvenog proizvoda, odnosno četiri milijarde dolara. Poređenja radi, u zemljama u regionu na zdravstvo odlazi između pet i sedam odsto BDP-a. Zato mnogi s pravom strahuju da će donošenjem novog zakona o zdravstvenoj zaštiti, koji će „državnim“ zdravstvenim radnicima omogućiti da dopunski rade u matičnoj kući u popodnevним satima i koji će uskoro biti usvojen, pacijent tri puta plaćati jednu istu uslugu.

U Ministarstvu zdravlja objašnjavaju da će lekari i sestre moći da trećinu radnog vremena dopunski rade u sopstvenoj državnoj ustanovi, a upravni odbori bolnica odlučivati o cenovniku pregleda za građane. Ko bude želeo da radi na ovaj način, moraće da potpiše aneks ugovora o radu s matičnom zdravstvenom ustanovom, u kojem će biti definisan njihov angažman van radnog vremena. Po usvojenim cenovnicima, zainteresovani građani će plaćati preglede ako žele da dođu po podne kod određenog doktora. To će biti omogućeno za sve usluge, osim za one za koje postoje liste čekanja, objašnjavaju u resornom ministarstvu. Oni naglašavaju da će cene pregleda biti konkurentne i niže nego kod privatnika, 50 odsto novca od plaćenih pregleda dobiće zdravstvena ustanova u kojoj se oni obavljaju, a preostalih 50 odsto ide na amortizaciju uređaja i honorare za lekare i sestre koji će tu raditi dopunski.

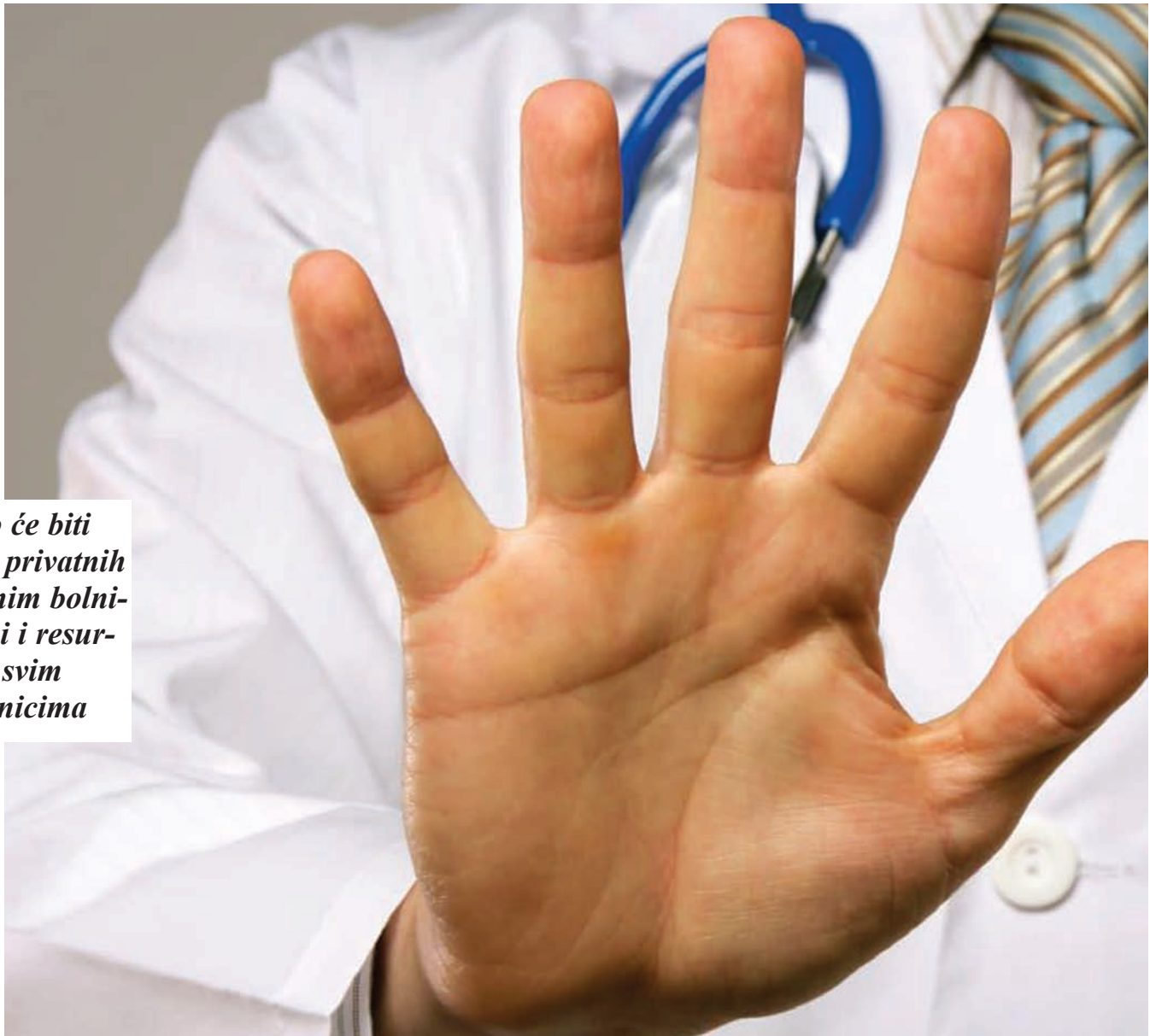
Legalizovan konflikt interesa

Iako u Ministarstvu zdravlja uveravaju da će se strogo voditi računa o tome da ne bude preusmeravanja pacijenata iz redovne smene u dopunsku, bezbrojne afere u zdravstvu – počev od Sremske Kamenice, gde najteži onkološki pacijenti nisu imali tretman u toku redovnog radnog vremena, ali jesu u večernjim privatnim satima, skandala s pogrebnicima u beogradskoj hitnoj službi i činjenice da su lekari u Klinici za kardiologiju KCS-a nedavno oštetili RFZO za 38 miliona dinara lažnim dopunskim radom – bude sumnju u to da će sistem dopuskog rada funkcionisati bez problema.

Podsećanja radi, državni lekari u Srbiji stekli su pravo da dopunski rade u privatnom sektoru usvajanjem Zakona o zdravstvenoj zaštiti u decembru 2005. godine. Ovaj zakonski akt je i pre usvajanja izazvao lavinu kritika jer je praktično legalizovao konflikt interesa, što je zakonski presedan. Lekari i stomatolozi su, naime, jedina kategorija državnih službenika kojima je zakonom omogućeno da rade i privatno u istoj delatnosti. To je isto kao kad bi sudija i tužilac imali pravo da posle radnog vremena budu konsultanti u advokatskim kancelijama, a carinici da rade u privatnoj špediterskoj firmi... Uprkos protivljenju javnosti zakon je usvojen, a mnogi smatraju da je tako otvorena Pandorina kutija korupcije.

Danas svaki četvrti građanin naše zemlje smatra da je zdravstvo najkorumpiranija profesija, pokazuje najnovije istraživanje CeSID-a i USAID-a. Ilustrativni dokaz teze da pacijenti u Srbiji dva puta plaćaju jednu istu uslugu – jednom

► **Nije jasno kako će biti formirane cene privatnih usluga u državnim bolnicama na opremi i resursu koji pripada svim poreskim obveznicima**

preko obaveznog zdravstvenog doprinosa od 10,2 odsto na bruto platu, a drugi put iz džepa kada odlaze kod privatnog lekara – jeste i zvanična statistika Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, koja svedoči da se u 2017. godini zaštitnicima prava osiguranih lica obratilo čak 18.112 pacijenata sa pitanjima i problemima u ostvarivanju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, dok je istovremeno podneto 75 prijava o povredi prava iz zdravstvenog osiguranja. Podaci o podnetim prijavama pokazuju da su se osigurana lica u toku 2017. godine obraćala zaštitniku prava osiguranih lica najčešće zbog problema u zakazivanju specijalističko-konsultativnih, odnosno dijagnostičkih pregleda.

Ljiljana M. (45) jedna je od pacijentkinja koja je participirala u ovoj statistici. Iako za 20 godina radnog staža nijednom nije otišla na bolovanje, prvi put kada je u domu zdravlja zatražila rendgensko snimanje pluća zbog sumnje lekara na opstruktivni bronhitis, izabrani lekar joj je rekao da je rendgen u kvaru već dva meseca i „prijateljski“ savetovao da pregled obavi sto metara od doma zdravlja – u privatnoj ordinaciji. Isti odgovor dobila je i od laborantkinje u domu zdravlja, koja joj je saopštila da nemaju polovinu reagenasa. Ljiljana kaže da joj je zaista drago kada pročita da je nekom detetu urađena komplikovana operacija i nekoj mladoj osobi

produžen život transplantacijom organa, koja je plaćena iz budžeta države u koji ona već 20 godina uplaćuje novac. Ali ona postavlja jednostavno i opravdano pitanje – kako je moguće da su je dva zdravstvena radnika u domu zdravlja uputila na privatnika prvi put kada je zatražila lekarsku pomoć koju svakog meseca uredno plaća?

„Nerentabilni“ i „rentabilni“ pacijenti

Ako znamo da već sada svaki treći „državni“ lekar radi privatno, šta će se sa pacijentima dogoditi kada država dozvoli rad u drugoj smeni u istoj bolnici? Dr Draško Karađinović, koordinator Udruženja „Doktori protiv korupcije“, podseća da je slična izmena člana 199 Zakona o zdravstvenoj zaštiti o dopunskom radu već pokušana u vreme ministra Tomice Milosavljevića kroz formu „večernjih klinika“ i dodaje: „Taj težak i skup promašaj bio je pre samo nekoliko godina, ali nama izgleda nije suđeno da učimo na greškama, pa se zato stalno vrtimo u krug. Jasno je da kada bolnice koje su finansirane kroz mehanizme javnog zdravstvenog osiguranja i budžeta države počnu da se bave privatnim biznisom, dolazi do nejednakosti u zbrinjavanju pacijenata, i to se ne može sprečiti inspekcijama i birokratskim merama. S obzirom na to da su sredstva za lečenje ograničena, a tražnja neograničena, privatni interes pobediće javni. Drugim rečima, već neefikasno zdravstvo ući će u još veću dezorganizaciju. Ako ova izme-

► **Na zdravstvo se troši oko 11 odsto bruto društvenog proizvoda (četiri milijarde dolara), a u zemljama u regionu na zdravstvo odlazi između pet i sedam odsto BDP-a**

► **Novi zakon o zdravstvenoj zaštiti koji će omogućiti „državnim“ zdravstvenim radnicima da dopunski rade u matičnoj kući u popodnevnim satima, ponovo će otvoriti Pandorinu kutiju korupcije. Pacijenti će morati tri puta da plate jednu te istu uslugu: kod državnog lekara na ime obaveznih doprinosa, kod privatnog lekara i ponovo kod državnog, ali u večernjem, plaćenom terminu**

na zakona uopšte zaživi, onda će pre podne 'nerentabilni' pacijenti biti otaljavani, a 'rentabilni' prebacivani u popodnevnu smenu koju pacijent plaća iz svog džepa.“

Naš sagovornik dodaje da mu nije jasno kako će direktori raspoređivati složeni i skup državni bolnički tehnološki resurs, a da to ne izazove nove tenzije i podele među zaposlenima. Tim pre što su direktori u našim državnim zdravstvenim ustanovama lekari, a ne kvalifikovani menadžeri, što već predstavlja krupan problem jer reč je o upravljanju kompleksnim velikim sistemima, za šta lekari uostalom nisu školovani.

„A tek mi nije jasno kako će biti formirane cene privatnih usluga u državnim bolnicama na opremi i resursu koji pripada svim poreskim obveznicima. Posebno tragikomično deluje najava da će cene biti niže nego u privatnom sektoru – tu će biti mesta i za reakciju Komisije za zaštitu konkurencije jer je u pitanju nelojalna konkurencija. Stoga mi ovaj predlog više deluje kao pokušaj privatizacije javne imovine i nametanje uskog parcijalnog interesa na brzinu i bez javne debate, iako je ovo pitanje od najveće važnosti za sve građane. Podsećanja radi, u 2017. godini Agencija za borbu protiv korupcije isti ovakav predlog zakona ocenila je kao rizičan za korupciju, pa je on tiho bio povučen iz usvajanja“, podseća Karadinović.

Na pitanje – koliko će se izdvajati za zdravstvo kad se ovaj zakon usvoji ako se u ovom momentu izdvaja 11 procenata bruto društvenog proizvoda, dr Karadinović kaže:

„Zdravstvo je najveći potrošač u državi, ali posebno brine što od ovih 11 odsto BDP-a ukupne potrošnje za zdravstvo, čak četiri odsto BDP-a, ili 1,5 milijardi evra, ide direktno iz džepa pacijenta (pored doprinosa i poreza), pa najavljena

► **Srpsko zdravstvo je 2012. i 2013. godine, prema Evropskom potrošačkom indeksu za zdravstvo, rangirano na poslednjem mestu u EU, iza Rumunije, Bugarske i Albanije**

izmena zakona sigurno neće smanjiti potrošnju. Tolika potrošnja za zdravstvo iz džepa građana ubedljivo dokazuje da je sistem neefikasan, a rasipanje ogromno, pa je i to, pored nezadovoljavajućih zdravstvenih indikatora, razlog što su neophodne reforme. Osim što kanal dvostrukog plaćanja iste zdravstvene usluge diskriminiše siromašnije građane, on i u makroekonomskom pogledu ugrožava konkurentnost države jer susedi u regionu izdvajaju između šest i osam odsto BDP-a za zdravstvo. Bilo bi mnogo korisnije da država napravi ambijent da se ova privatna potrošnja od četiri procenta BDP-a usmeri u kapitalne investicije, koje su ključne za privredni razvoj zemlje.

Zeleno svetlo od Lekarske komore

Iako donošenje novog zakona Ministarstvo zdravlja pravda idejom da se zaustavi masovni odlazak lekara u inostranstvo,

naš sagovornik smatra da se odlazak nezadovoljnih lekara neće sprečiti legalizacijom konflikta interesa i uzurpacijom javne imovine „jer u koruptivnom sistemu, kakav je sada u zdravstvu, nema sreće ni za pacijente ni za lekare“. On ocenjuje da je potrebna temeljna reforma koja podrazumeva promenu organizacione strukture zdravstva, drugačije finansiranje sistema i načina plaćanja lekara, optimalnu sinergiju kroz integraciju javnog i privatnog sektora. Karadinović zaključuje da je uvođenje „večernih klinika“ od strane tadašnjeg ministra zdravlja Tomice Milosavljevića takođe bilo opravdavano brigom o

zadržavanju lekara u državnim bolnicama.

Predstavnici Lekarske komore Srbije imaju za nijansu drugačiji stav – oni podsećaju da je i danas, po važećem Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, moguće dodatno radno angažovanje zdravstvenih radnika.

„Medicinske ustanove mogu i danas da u dopunski rad uključe lekara koji radi u drugoj ustanovi, ako za tim ima potrebe. Kad su u pitanju privatni lekari i privatne zdravstvene ustanove, Republički fond za zdravstveno osiguranje može da zaključi ugovore sa njima – danas postoje ugovori za operacije katarakte, veštačku oplodnju, hemodijalizu i hiperbaričnu oksigenaciju. Lekarska komora Srbije smatra da je potrebno uključiti privatnu praksu u jedinstveni zdravstveni sistem zdravstvene zaštite, izjednačavajući prava i obaveze lekara, bez obzira na sektor u kome su angažovani – državni, privatni ili vojni“, ističu predstavnici Lekarske komore Srbije u razgovoru za „Novu ekonomiju“.

Oni smatraju neopravdanim strah da će se smanjiti kvalitet rada lekara koji rade u dve smene, odnosno 12 sati dnevno, i podsećaju da lekari koji su na dežurstvu svuda u svetu odgovorno obavljaju svoj posao radeći i duže od 12 sati.

„Kako će se budući Zakon o zdravstvenoj zaštiti sprovesti, preciznije će biti definisano podzakonskim aktima, a njegova konkretna primena u praksi zavisice od načina organizacije službe i potreba svake pojedinačne

zdravstvene ustanove. Za Lekarsku komoru Srbije svakako je veliki uspeh što je u novom zakonu, pored ostalih izmena, prihvaćeno i da lekari mogu da rade ne samo kod jednog, nego kod tri poslodavca – kroz dopunski rad, jer im je na taj

način omogućeno da sebi obezbede i dodatna primanja. Svako poboljšanje uslova rada i finansijskog statusa lekara u društvu doprinosi tome da Srbija postane privlačnija zemlja za život i izgradnju profesionalne karijere“, zaključuju predstavnici strukovne komore lekara.

Dopunski rad ili pravac Nemačka?

Profesor dr Višeslav Hadži-Tanović, predsednik Udruženja privatnih lekara Srbije, smatra da će privatni pregledi u državnoj ustanovi samo podići nivo korupcije i podseća da je ta ideja „već viđena“.

„Ovo su izmene i dopune, a ne novi zakon o zdravstvenoj zaštiti. Mi smo još 2004. godine, kada je tadašnja vlada donosila set zakona o zdravstvu Srbije, upozorili da su zakoni o zdravstvenom osiguranju i zaštiti prevaziđeni, da ne odražavaju savremene zahteve modernog zdravstva i da će unazaditi naše zdravstvo. Tadašnji ministar zdravlja dr Tomica Milosavljević tvrdio je da će srpsko zdravstvo upravo zahvaljujući tim zakonima biti među najboljima u Evropi. Međutim, srpsko zdravstvo je 2012. i 2013. godine, prema Evropskom potrošačkom indeksu za zdravstvo, rangirano na poslednjem mestu u EU, iza Rumunije, Bugarske i Albanije.

Medijsku pažnju o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti s pravom zaokuplja diskusija o dopunskom radu lekara u državnim ustanovama u kojima već rade. Objašnjenje da će lekari na ovaj način da dopune svoj budžet teško je održivo. Ako se zna da lekar specijalista sa prekovremenim radom u Srbiji mesečno može da zaradi oko 1.000 evra, a u Nemačkoj mu nude platu od 5.000–6.000 evra, jasno je kakva će biti njegova odluka. Sa medicinskim sestrama i tehničarima situacija je još gora, jer oni odlaze organizovano, a Nemačka im u Srbiji organizuje besplatne časove jezika. Nakon toga ih čekaju radna mesta i plate od 2.000–2.500 evra mesečno, ističe Hadži-Tanović.

On ističe da pitanje kvaliteta produženog rada, odnosno rada u dve smene, nije diskutabilno jer „svaki student medicine zna da produženi rad dovodi do mentalnog i fizičkog zamora, što povećava procenat greške i loše odluke“. Zato smatra da pacijent mora da stekne pravo da bira zdravstveno osiguranje koje će mu za njegove pare obezbediti najbolji paket osiguranja.

I Zoran Ilić, predsednik Granskog sindikata zdravstva i socijalne zaštite „Nezavisnost“, smatra da u središte debate o dopunskom radu lekara treba postaviti temu kako neko može da izdrži rad od 12 sati dnevno. On ocenjuje da će mogućnost da rade u dve smene kod istog poslodavca neke lekare koji razmišljaju o odlasku iz zemlje možda opredeliti da ostanu, ali ističe da se mora razmišljati i o pravima pacijenta na kvalitetnu zdravstvenu zaštitu. Na pitanje da li se može očekivati da skener ili rendgen koji nisu radili pre podne naprasno „prorade“ u drugoj smeni, on kaže da je Sindikat „Nezavisnost“ dobio uveravanje od Ministarstva zdravlja da će zdravstvena inspekcija proveravati da li dijagnostički aparati i laboratorija rade u obe smene. Kako će stvari zaista funkcionisati u praksi – ostaje da se vidi.

(Ovaj projekat „Vladavina prava i trošenje javnih sredstava u zdravstvenom sistemu u Srbiji“ finansira Evropska unija kroz program „Jačanje slobode medija u Srbiji“ kojim rukovodi Delegacija EU u Srbiji. Ovaj tekst je u isključivoj nadležnosti „Business Info Group“, izdavača časopisa „Nova ekonomija“ i ni na koji način ne odražava stavove i mišljenja Evropske unije.)

Program Dosta je bilo

1. Struka stručnjacima. Zato, na najodgovornijim mestima u državnoj upravi moraju da budu stručnjaci, a ne zaposleni preko stranke. A do posla - konkursom, razume se.
2. Mora da se zna na šta se troše naše pare. Svaka javna ustanova, institucija, državna uprava i lokalna samouprava moraju građanima da polažu račune, posluju javno, jer je to njihova dužnost s obzirom da upravljaju novcem svih građana. Potpuna transparentnost države.
3. Sud da sudi po zakonu. Potrebne su nam jake institucije koje sprovode zakon, sud koji sudi po zakonu, a ne po tome ko je u kojoj stranci.
4. Jaka privreda - bogata zemlja. Kada je privreda neke zemlje jaka, školovanje je kvalitetno i besplatno, bolnice i lečenje besprekorno, a domaći privrednici potpomognuti od strane države. Mi želimo takvu Srbiju.
5. Svako dete ima pravo da se školuje. To nikako ne sme da zavisi od toga koliko roditelji zarađuju. Zato i osnovno i srednje obrazovanje mora da bude potpuno besplatno, a ne kao danas, kada ni dve plate nisu dovoljne da se kupe knjige i pribor.
6. Mora da se zna šta je naše. Država raspolaže ogromnom imovinom, poseduje mnogo nekretnina i trenutno se uopšte ne zna ko sve to koristi. Ispravnim korišćenjem državne imovine, dopunjava se i državna i sve gradske kase.
7. Da se zna ko je pljačkao građane. Ispitaćemo ko se sve obogatio pljačkanjem građana tokom privatizacija i otimanja državne imovine. Sve što je oteto, mora da se vrati.
8. Građane u Narodnoj skupštini treba da predstavljaju građani, a ne političari. A kada glasamo na izborima u našem gradu/opštini, glasamo za kandidate, a ne za liste. U parlamentu treba da sede građani iz svih delova Srbije.
9. Građani moraju biti informisani o svemu, a ne samo o onome što vlast želi da se čuje. Političari ne smeju da pritiskaju medije, mešaju se u rad televizija, novina, web novina i drugih medija, a neophodno je i da se javno čuju i drugačiji stavovi.
10. Nećemo plaćati strancima da kod nas otvaraju fabrike. Sve građane preskupo košta nešto što se zovu subvencije, a koje služe da stranim preduzetnicima platimo da dođu i otvore fabriku. Država najpre treba da pomogne svoje građane i domaće preduzetnike. A to nas dovodi do jake privrede. (Pogledajte pod tačkom 4)
11. Porezi i doprinosi koje plaćaju građani moraju biti niži. Minimalne plate će odmah biti znatno veće, a poslodavci manje opterećeni i dodatno podstaknuti od strane države.
12. Penzionerima da se vrate otete penzije i ukine zakon o smanjenju. Svaki građanin stariji od 67 godina ima pravo da ostvari osnovnu penziju bez obzira da li ima radni staž. Na ovaj način se obezbeđuje dostojanstvena starost svim, prevashodno ženama, koje su ceo svoj radni vek obavljale poslove koji se ne plaćaju.
13. Država mora da pomaže porodice bez primanja. Svako domaćinstvo koje nema primanje od države mora da dobija mesečna primanja, za domaćinstvo i još za svakog člana pojedinačno.
14. Zdravstvena zaštita za sve građane. Država je dužna da svakom građaninu obezbedi besplatno lečenje u središnjim bolnicama. Para za to u državnoj kasi ima.
15. Našu zemlju treba da obrađuju naši zemljoradnici. Državnu zemlju treba da obrađuju naši ljudi i da za to dobijaju adekvatnu nadoknadu, a ne da se budzašto prodaje strancima. Oživećemo zadruge. Oživećemo sela.
16. Opštine i gradovi treba da imaju veće nadležnosti. Novac treba da ostaje u gradovima, a ne da se šalje za Beograd na raspolaganje. Svaki grad i svaka opština raspolaže svim novcem transparentno i u korist svih građana.
17. Regulisaćemo obaveze prema građanima. Zaposlenima u firmama u restrukturiranju, procesu privatizacije i stečaja povezati radni staž i isplatiti zaostale zarade na nivou minimalca, a deo iznad minimalca se pretvara u vlasništvo nad preduzećem. Rešićemo problem sa kreditima u švajcercima.
18. Rešenje statusa KiM po Ustavu i UN rezoluciji 1244. KiM je sastavni deo Srbije, nije država i nema prava na stolicu u UN. Srbija ne poklanja svoju imovinu i štiti interese svojih građana. Status Kosova ne sme da utiče na život građana, a da je to moguće, potvrđuju i mnogi slični primeri u svetu, poput Danske i Farskih ostrva.
19. Odnosi sa Evropskom unijom. Za Srbiju je prioritet uvođenje reda u državu, stavljanje domaće privrede na noge, uspostavljanje nezavisnih institucija sistema i vladavine prava, dizanje standarda života u Srbiji po uzoru na uređene države Evrope i sveta. Kada se postignu ti standardi, pitanje pridruživanja bilo kojoj političkoj organizaciji, građani će sami odlučiti kome ćemo se priključiti.
20. Spoljna politika. Srbija mora da bude otvorena prema svetu, ali da čuva svoje interese, odnosno interese svih građana i neguje dobrosusedske odnose.